Ч. 115 (14.946). Львів, субота 28. травня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Партійний провід військової округи

мав звязки з „ворогами народу".

На партійних зборах розвинулася гостра критика партійної колеґії київської округи, яка усунула з партії „чесних комуністів", зате прийняла „ворогів народу", що їх небавом арештувало ГПУ. Зокрема атакують секретаря колеґії Цапенка що підтримував звязок з „ворогами народу". (ПАТ)

Провідник румунської „Залізної Ґвардії"

засуджений на 10 літ важких робіт.

В останньому дні процесу проти Корнелія Кодреану перед військовим трибуналом 2. корпусу присяглим суддям поставлено 40 питань. На основі вердикту трибунал засудив Кодреану на 10 літ важкої вязниці за намаганий переворот при підтримці чужої держави та орґанізування збройних відділів

Англійські робітники і фабриканти обєднуються

для розбудови воєнного промислу.

Прем. Чемберлен перевів у пятницю наради з представниками трейд-юніонів. У висліді наради у всіх ділянках воєнного промислу повстануть „дорадчі комісії" зложені з представників професійних спілок фабрикантів і уряду. Вони будуть розділювати замовлення між підприємства та дбати про рівномірне постачання сирівців і робучих рук.

Ці комітети для співпраці капіталу і праці при співучасти уряду матимуть чимале значіння для всього господарського життя Англії.

Туреччина зброїться.

Великі національні збори Туреччини дозволили міністрові нар. оборони розписати позичку на 125.500.000 тур. фунтів на скріплення збройних сил. Зокрема звернуть увагу на протилетунську оборону та на важку прибережну артилерію. Квоту, що її дасть позичка, зужиють у 10-х роках.

Криваві сутички між поліцією і страйкарами у Зл. Державах.

ПОНАД 90 ОСІБ РАНЕНО.

В одній з фабрик у Дітройт забарикадувалися страйкуючі робітники. Поліція, що мала їх усунути, опанувала фабрику щойно вживаючи сльозних гранат. У сутичці ранено 11-ох поліцаїв та коло 50 робітників.

В Акрові 4.000 страйкарів намагалося вдертися до фабрик; 75 поліцаїв розігнало їх сльозними гранатами і гумовими палицями. Ранено коло 30 осіб

БІЛЬШЕ ЯК ПОЛОВИНА АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯН ОДОБРЮЄ ПОЛІТИКУ РУЗВЕЛЬТА.

Редакція нюйорського місячника „Фортуна" зорганізувала в цілій державі анкету на тему популярности політики теперішнього президента. 54.7 прц. голосів висловилося за Рузвельтом, 34.4 прц. проти нього, 10.9 прц. не заняло виразного становища

Уряд Злучених Держав дозволює продавати зброю та муніцію

мексиканським повстанцям

ВЕЛИКА БИТВА МІЖ МЕКСИКАНСЬКИМИ ПОВСТАНЦЯМИ І УРЯДОВИМИ ВІЙСЬКАМИ.

Американські дипльоматичні кола вважають, що воєнні операції в Мексику не дають американському урядові основи визнати факт вибуху повстання в Мексику і з огляду на те заборонити вивіз зброї та муніції для повстанців.

Згідно з панамериканським договором, вашінґтонський уряд не може заборонити ген. Сєділеві купувати зброю та муніцію в Америці, не стверджуючи рівночасно, що в Мексику йде громадянська війна.

Міністерство національної оборони подає, що операції проти повстанців увійшли у вирішну фазу. Урядові літаки намагаються знищити повстанчі летунські бази.

До найгострішої битви дійшло під Валлєю.

Невідома ватага людей напала на місцевість Ербабуена та повбивала там чімало людей.

У битві згинуло 30 повстанців; кількох урядових вояків ранено.

Еспанська червона армія втратила 25.000 вояків.

НЕВДАТНІ НАСТУПИ ЧЕРВОНИХ

Комунікат нац. головної кватири стверджує, що від початку офензиви в Катальонії червоні втратили 25.000 вояків.

На відтинках Балягер і Тремп червоні зібрали чимало артилерії та повзів і кілька разів пішли до наступу, але відступили з великими втратами.

На фронті Теруелю і Кастелльєну нац. війська здобули низку ворожих становищ. 380-ох червоних згинуло, 150-ох попало в полон.

Господарські алярми і політичні маневри.

Львів, 27. травня 1938.

Спершу появилися спокійні аналітичні статті у фахових господарських журналах. Але було їх щораз більше і їх тон був щораз більш турботливий. А що під ними фіґурували підписи першорядних авторитетів, то й справа перейшла на сторінки щоденної преси. І сьогодні польська преса — від найповажнішої аж до тої, що призначена для вуличної кольпортажі, — повна статтей на тему нинішнього господарського положення в державі. Або вірніше: на тему реальної можливости, що те положення може в недалекому майбутньому перейти знову в стадію поважної кризи.

Прогнози — читаємо — подвійні. Їх першу групу творить щораз гірше господарське положення закордону, головно Сполучених Держав Півн. Америки, де господарська криза виявляється вже у такому масовому безробітті, що паде вже вся тамошня загальна життєва стопа. Сьогодні, як знаємо, появилися знову фахові дискусії на тему евент. другої знижки доляра. Одночасно зростає кріза у Франції, та сама, яка вже від довгих повоєнних літ стала хронічним джерелом упадку безлічі ріжнопартійних кабінетів. Польща (читаємо) виробила собі розмірну незалежність від чужинецького господарського світа, але тій незалежності далеко ще до такого ступня, що його осягнула Німеччина, себто держава, яка теж не має власних кольоній (сирівців). Це речі ясні і кожному лаїкові: надзвичайно високий рівень німецького хемічного промислу та його осяги в добуванні штучних сирівців („ерзаців") поруч із недосяжною прецизною пляновою організацією всього німецького життя — це взори, які не мають собі в Европі рівних, дарма, що є проявом нужди і не створюють раю на землі. Польща тісніше звязана зі світом, більш залежна у своїй господарській структурі від доброї чи злої господарської конюнктури світа. Польський золотий належить до нечисленних „штивних" валют, опертих на тривкому стандарті золота; теоретично доля чужих валют польської валюти не торкається, але практично, посередньо, з погляду міжнародніх розрахунків, стан чужих валют має величезний вплив і на польське господарське життя.

Друга група прогноз, що їх вичисляє польська преса, це явища немов внутрішнього польського господарського життя. До них належить у першу чергу значний упадок цін рільних продуктів. Воно тягне за собою дальше зубожіння селянської верстви, найчисленнішої у Польщі і тому тої, яка має величезний вплив на формування поємности внутрішнього консумпційного ринку. Зубожіння польського й українського села у Польщі мусить відбитися на стані промислової та дрібно-ремісничої продукції, що грозить знову поважним зростом безробіття, яке — з черги — є вже явищем не тільки соціяльно-господарським, але і соціяльно-політичним. До поважних причин, що насувають сумні господарські рефлексії, польські фахівці зараховують теж торговельний біланс Польщі, який в конечности мусить бути пасивний: значного імпорту вимагають хочби оборонні цілі держави, яких не можна редукувати, знову-ж розмірно висока польська валюта та кріза у чужих державах, поруч із скорченням польського експорту до колишньої Австрії, це перешкоди, яких не усувають дотеперішні двосторонні торговельні умови.

Не дивниця, що такі і їм подібні міркування починають здобувати собі передове місце в цілому державному житті та переходити і посередньо і таки безпосередньо на терен „чистої" політики. Доказом цього була голосна като-

виська промова віцепремієра Квятковського, який виразно натякав, що грядуть тяжкі часи і саме під знаком отих важких часів казав про потребу політичної консолідації на базі міжпартійного порозуміння. Нема ніякого сумніву, що господарська ситуація села впливає знову на радикалізацію чисто політичного підходу Стронніцтва Людового і що з наміру протидіяти цим настроям зродилася ідея цьогорічної літньої надзвичайної сесії сойму: вона має бути присвячена виключно хліборобським справам (м. і. дальший мораторій на хліборобські довги, вимоги хліборобського світа щодо експортових премій і т. п.).

Не може теж бути двох думок, що „подув демократизації", (чи радше маленький і в реальній дійсности ще нечутний „леґіт"), який проявився у згадній промові мін. Квятковського і виступі з ОЗОН-у групи „Ютра Праци" і навіть номінації проф. Бартля на сенатора, — стоїть у ближчому або дальшому звязку з господарською ситуацією. Відома річ: господарська кріза, яка автоматично тягне за собою соціяльні конфлікти, вимагає облекшення політичного режиму та людей, які можуть говорити з провідниками робітництва і селянства, себто — у політичному розумінні — мати у них бодай мінімум довіря. Сьогодні варшавська вулиця вже згори призначує проф. Бартлеві ролю тої людини, яка булаб з усіх післятравневих міністрів найприємніша для ширшої польської вулиці на момент повороту господарської крізової хвилі.

Очевидно, що — як це завжди дітеся — внішні господарські трудноші уряду стараються використати ті, які ведуть свою власну гру. Кожному сірому читачеві газет мусіли кинутись в очі ті міліярди, що їх щедрою рукою „роздала" Начальна Рада ОЗОН-у на інвестиції, не турбуючись тільки такою малозначною дрібницею, як питання, звідки їх узяти. Здається, що нетрудно уявити собі настрій міністра фінансів, який читає газетні звіти з таких обіцянок, які мають приєднати для партії прихильників, но і настороживити їх проти того міністра, який заявить, що тих чудових обіцянок реалізувати не всилі. Патетичний крик ОЗОН-у за масовими прилюдними роботами в державі та його яскраво антисемітські останні резолюції, — це безумовно гра, яка не рахується з актуальними трудношами і поглядами на цю справу ресортових членів уряду: гра передусім на найближчі вибори, до яких ОЗОН уже тепер приготовляється, вживаючи для цього досить невибагливих засобів.

Внутрішня польська гра нас не торкається. Зате аж надто торкається господарська ситуація на хліборобському відтинку, і ті політичні маневри, які можуть мати конкретні практичні вислідн на господарсько-політичному терені. Не знаємо, як будуть виглядати законопроєкти, що з ними прийде уряд на недалеку червневу надзвичайну сесію. Так само не знаємо, що задумують робити рішальні в Польщі чинники з нинішньою політичною структурою держави, яку треба змодифікувати і без небезпеки господарської крізи, а не то з тією реальною небезпекою. Але не маємо враження, що прийдуть справді глибокі і поважні реформи. Легковажний підхід до найповажніших проблем та метода погоджувати їх паліятивами, які їх ніколи полагодити не всилі, — віддавна відомі. За прикладами далеко не треба шукати: чи може бути кращий приклад як українська проблема?! І тому не віримо, щоб прийшла справжня демократизація режіму та щоб прийшли дійсно такі господарські реформи, зокрема полекші для хліборобського стану, які можуть злагіднити наслідки грядучої нової господарської крізи. Полекші, що їх приготовляє мін. Понятовський, обраховані завжди на те, щоб зеднати собі польське село, головний терен діяльности Стронніцтва Людового. Досі одним із тих засобів був і закон про оборот землею та вся кольонізаційна практика. Ми тільки можемо заявити своє найглибше переконання: вважати, що можна протидіяти господарській крізі в польській державі, як цілости, та облекшувати долю села, найбільш дітекненого крізою і найбільш небезпечного для поглиблення загальної крізи, та одночасно потурати нужді українського села і допускати, щоб вона була через страхітливий голод на землю щораз більша — це квадратура кола. ік.

У чеському ваґоні та на чеській вулиці.

Чехословаччина, весна 1938 р.

А чогож домагається Генлайн та три міліони судето-німців, обєднаних довкола його особи? Не автономії домагаються Генлайнові люди, о, ні!

(Ю. Враєм: „Меркуріюш Польскі").

А передовсім, що таке Чехословаччина? Чехословаччина — це держава, склеєна з ріжних шматків версайським трактатом... Чехословаччина — це штучний твір без географічної та етнічної одности...

Пан Бенеш є масоном високої кляси, всі його міністри носять запаску із свинячої шкури. Пан Бенеш один із небагатьох голов держав у листопаді м. р. вислав привітну депешу тов. Калінінові, президентові СССР... Якщо чужі люди нападуть Францію, французький нарід поспішить на кордони, як у 1914 р. Французький вояк буде боротися за волю і самостійність. Але не піде битися за п. Бенеша, ані за негуса, ані за п. Негріна...

(„Ґренґуар" — Париж, квітень 1938).

„Правда переможе" — як каже державне гасло Чехословаччини — байдуже тільки, чи ця правда буде для чехів приємна, чи ні".

(К. Форбах: „Фелькішер Беобахтер").

Чехословацькі старшини-кіннотичики мають такі яскраві червоні штани, що мені відразу стає перед очима большевицький прапор. Але колір кавалерійських штанів — річ смаку і очної вразливости, тому може й не лишнє забарвляти політикою такі випадкові вуличні враження...

З тої причини сам собі докоряю і втискаюся в старшинське купе між наймолодших рангами і виглядом чехословацьких старшин кавалерії в революційно-червоних штанах.

Почалися конвенціональні нуднаві розмови з папіросами.

„ВІЙНА? ҐІТЛЕР? — ДАМО СОБІ РАДУ!"

Чехословацьке старшинство має високі пенсії, елеґантні нові однострої і непоганий гумор. Таке моє перше і послідовно зростаюче враження. Одно цікаве і певне: чехословацька армія вміла зберегти, хочби це було тільки поверхове і про людське око — відповідний спокій. І це для чужинецького глядача незрозуміле та водночас дуже цікаве, просто інтриґує. Отже як це воно так? На сторінках преси цілого світу розібрали вже чехословацьку державу на дрібні шматки, поділили її на ріжні „автономні" округи, потрапили знайти відповідні „ґуманітарні пояснення", щоб виправдати цю нову ґеополітичну операцію хворої частини середньо-европейського організму при карпатському хребті. А чехословацькі старшини у блискучих коліровних одностроях пояснюють мені так спокійно знамениті прикмети їхнього ріжноманітного „пивного багатства, що мені справді невимовно прикро провокувати їхні веселі обличчя нетактовним запитом:

— А якже, панове, з воєнними настроями? Сміються.

— Прошу мене зле не розуміти. Не хочу ставити провокаційних питань, але у нас від деякого часу, як і в цілій, здається Европі — говорити про можливости чесько-німецької війни належить до... доброго тону..

Реґочуться.

Залишається мені теж, хоча непевно, усміхатися, і я перестаю питати. Хай собі сміються на здоровля. Я за них і так на фронт не піду... Але ось тема, яку я порушив щойно тепер починає ставати цікава. Молоденький поручник із межнічних частин дискретно і справно хапає мене за слово.

— А по чиїй стороні буде перемога після тої війни, що ви (звернувся до мене) про неї кажете?

— Я переконаний — відповідаю, що ви, пане поручнику, не маєте, як вояк ніяких сумнівів: справжній вояк готов завжди перемагати... це — прімо, а секундо.. ґітлерівські бойові відділи, які я щойно оглядав у Відні, презентуються назверх знаменито.

Запалений льонт упав між нас. Хтось застелив вікно на коридор; у купе було нас понад десятьох. Самі молоді чехословаки і я. Видно, мали до мене довіря, зрештою знали, хто я. Наша розмова мала всі прикмети палкої юнацької дискусії та тривала яких дві години, поки вони не висіли.

Висідаючи, сказав мені молодий поручник:

— Можете всіляко думати про Чехію, про Чехословаччину — поправив себе, підтягаючи пояс на мундурі — але наша армія не піддасться без стрілу. Коли Ґітлер видасть наказ своїй летунській ескадрі летіти на Прагу — будемо на нього чекати в повітрі і на суходолі.

— Славно! А Судети?

— Старшинам не вільно багато балакати. Одно певне: армія Чехословаччини памятає, кого має за плечима.

— Памятає теж — докинув мовчазний чорнявий старшина кавалерії, що її перші оборонні стріли стануть сиґналами для славянства, демократії, людської свободи і західної культури.

— А колиб в інтересі Парижа та Альбіону...?

— На жаль, висідаємо... Говорите, що президент Бенеш робив помилки? Бенеш довго кермує державою, як Ґітлер. Зрештою слово за нами, а ми рішені на кров і на... перемогу. Колиб ми впали, германщина здушить і нас, здушить Словаччину, якщо вона надалі буде сама себе виставляти на міжнародній торг, замість вірити у власну силу. Бувайте здорові. До побачення! — нахилився над моїм ухом — до побачення в... Берліні, старому славянському місті. Шкода, що ми — славяни так легко підпадаємо під вплив чужої германської пропаґанди. Наздар!

Зацокали острогами, задзеленькотіли, блиснули на ясному пероні барвистими одностроями. Верталися знад б. австрійського кордону — всі в білих рукавичках; вистроєні як на бал, якби до війни було ще море часу, або вже як на велику війну, як на смерть.

ФІЯЛКИ, БІЛІ РУКАВИЧКИ, ПОЦІЛУНКИ І ХЛЬОРОПІКРІНА.

Усі чехи такі бадьорі, всі самопевні, хоч по німецьки говорять охоче і подорожніх німців трактують як своїх. Ніхто на нікого не глядить вовком.

А одначе...

Коли на першому двірці з того боку кордону я показав обережно зпід клапи маринарки малому продавцеві пива — Свастику, цей сплюнув так щиро, що аж заслинив мені черевика та з таким „жестом", що вихилена у вікні ваґону молода румяна парижанка — закрила ніс хустинкою.

Зрештою їдемо далі, на північ. На кожному двірці всідає хтось новий. Якщо це молоді мужчини — говоримо негайно про політику, жінки — чешки, співаємо на ввесь експрес і „фіркаємо" таких „чехофілів", щоб коли прийде час розставання — не залишитись без нічого, а навіть стиснути ручку говірливих чешок і одержати позитивну відповідь на стереотипову просьбу: „Найгарніша слечнотко, дайте мені пусу!"

І це все — зрозуміле, миле; так повинно бути між — як там, цей поручник говорив — ага! між славянами. Тільки чому мої товаришки полянки, коли до них звертаються у зрозумілій чеській мові — бундючно силуються говорити по... німецьки?

А поручник казав власне: шкода, що ми — славяни так легко попадаємо під вплив чужої германської пропаґанди...

Переїзджаємо через Злін. Фабрики Батя. Велитенський розмах. На випадок мобілізації — як вирахували експерти із ґенеральним ш

бів Льондону й Парижа — сам Батя зможе дати ..стільки-то приладдя, стільки людей.

До Зліна хтось приїхав таки нашим поїздом.

— Хто, хто, як кажете?

— А, а — італійський король гуми д-р Піреллі. Гітлер до Риму, а цей сюди, себто?

..А цей молодий поручник у „кровавих" штанах говорив про славянську спільноту... старі, „добрі" часи. Кирило-методіївці, Шевченко, панславізм, Шафарик..,

Адольф Гітлер, могутній канцлер третьої Німеччини може в одній хвилині кинути на поле бою 44 дивізії піхоти, 3 панцирні дивізії, 2 гірські бригади, бригаду кінноти без літаків, гармат, хльоропікрін і вбивачого проміння — „Х".

Почуваю себе зовсім змученим; нехай це все пропаде! Полізу на вагонну полицю, прикрию себе бодай хусткою до носа, під голову покладу пястук і цур їм усім, що мене це все обходить?!

Тільки чому ця смарката — он там на пероні продає запашні фіялки закоханим панням і чому попри фабрику Баті, що може виробляти модні чоботи й отруйні іперито-фосгени бродить преспокійно задуманий бузько?

Чому?

Роман Гучванович.

Подбаймо за бібліотеки для дітей і молоді!

Серед ріжних справ, якими журяться сучасні держави, виховання молодого покоління займає перше місце. Це виховання спрямоване тепер на те, щоб у молоді розбудити охоту до життя та загартувати її.

Кожний нарід старається дати основи національного виховання своїм дітям. Без національних елементів годі подумати собі сучасне виховання в теорії та практиці. Тільки це виховання не сміє обмежуватися до шабльонової націоналістичної фразеольогії, але мати на увазі реальні прояви щоденного життя та реальні завдання.

Школа не може задовольнити й охопити всіх ділянок виховання. Особливо не може вона задовольнити вимог національного виховання наших дітей і молоді. Програми та недомоги шкільного виховання повинні доповнювати дім, батьки та ріжні виховні організації та установи. В їх виховній праці бібліотеки для дітей і молоді повинні заняти передове місце.

Треба енергійно взятися за організацію бібліотек для дітей і молоді в дошкільному та позашкільному вихованні. Помимаючи ріжні психольогічні та педагогічні огляди, у нас слід засновувати бібліотеки для дітей і молоді в такому порядку: 1) Бібліотеки для захоронок, дошкіль і дитячих садків, 2) Бібліотеки для дітей і молоді при читальнях „Просвіти" та Кружках Рідної Школи, 3) Історичні бібліотеки для дітей і доросту, 4) Дитячі парохіяльні бібліотеки.

До бібліотек для захоронок, дошкіль і дитячих садків, з огляду на психічний та інтелектуальний розвиток дітей і дидактично-методичні вимоги виховної праці підходять найкраще кольорові видання та рясно ілюстровані книжки, як: Барене А. Б. Ц., Золоте ячко, Братчик і сестричка, Добрі приятелі, Домовики, Дикі звірі, Котик у чобітках, Хто почислить, Чуда техніки, поетичні і прозові твори Ю. Шкрумеляка, Тік! так!, Сам я хочу прочитати, Ціп-ціп-ціп і т. д.

Добре зорганізована бібліотека в установі дошкільного виховання сповняє дуже важну ролю. Поминаємо загальновиховні мотиви, але звернемо увагу, що в захоронці чи іншому дошкіллі бувають моменти та ситуації, де виховну ролю та життя дітей можна собі уявити без бібліотеки.

До праці в установах дошкільного виховання подібна дуже виховна праця в літніх оселях, кольоніях і півкольоніях для дітей і молоді. В них мусять бути бібліотеки, організовані відповідно до віку дітей, психічного й інтелектуального розвитку та суспільних заінтересувань. Доповнювати такі бібліотеки можна книжками з усіх чотирьох згаданих у нас вище родів бібліотек. Найвидатніше місце в таких бібліотеках мусять займати книжки рідного змісту. Серед них на першому місці треба поставити історичні оповідання. Ніякою лектурою не захоплюється молодь так щиро, як історичними оповіданнями. Історична лектура, ставлячи перед очі молодого читача рідну традицію, рідних героїв, особливо герої-діти (нпр. А. Курдидика „Маленькі герої", або Коковського „Сірі герої") що жертвували свою працю та життя для добра батьківщини, розбуджує в молоді найшляхотніші національно-патріотичні почування, гартує волю та охоту до праці для загального добра, для народу. Історична лектура освідомлює національно молодь.

В кожній бібліотеці для молоді нижчого віку повинні б находитися бодай такі книжечки: Історія України (4 томики), Малі герої, По рідному краю, За Україну, Наші соколята, Сірі герої, Слідами забутих предків, Маленькі борці та історичні оповідання Антона Лотоцького для дітей: На світанку Руслан і Либедь, Кирило Кожумяка, Княжна Галиця, Лицар Добриня, Смертне зілля, Три побратими, Роксоляна, Козак Байда, Ведмедівська попівна, Вільгельм Тель, Фільгеленіса „За вітчину", Чайченка „Олеся" і т. д. Для старших дітей і молоді треба добирати історичну лектуру наших популярних авторів відповідно до їх віку, психічно-інтелектуального розвитку та особистих зацікавлень.

Ми стоїмо саме напередодні оживленої праці наших дошкіль, вакаційних осель, півкольоній і кольоній. Надходять вакації. Діти не можуть користати з дотеперішніх бібліотек. Думаємо, що наша стаття зацікавить ті наші установи, що організують ті ділянки суспільно-виховної праці.

Пригадаємо також, що величезні заслуги в продукції літератури для дітей і молоді має Видавництво „Світ Дитини", „Рідна Школа" і „Просвіта". До цих видавництв треба звертатися за фаховими інформаціями й порадами та матеріялами для дитячих бібліотек (Видавництво „Світ Дитини", Львів, вул. Зімеровича 2, „Рідна Школа", Львів, вул. Сикстуська 46, „Просвіта", Львів, Ринок 10).

Іван Ющишин.

—o—

На допомогу Турчанщині.

КОМУНІКАТ КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ ТУРЧАНЩИНІ.

З початком травня ц. р. появилися в українській пресі вістки про катастрофу серед рільників Турчанщини, спричинену браком паші для худоби і зерна на засів. Та лихо все йде в парі. Селяни, витратившися з останнього на закупно паші та висівши останнє зерно, яке вже й так мало хто мав, лишилися цілковито без засобів до життя. Турчанщині грозить голод.

Та це ще не все. В неділю 22. травня ц. р. нова елементарна стихія навістила пограничну смугу турчанського повіту. Над селами Сокоління, Либохора, Яворів, Сянки, Ботелка, Турочки та Ясінка Масьова перейшла грізна градова туча зі зливним дощем, яка знищила озимину та сполокала сьогорічні засіви, як і новозасаджену бульбу враз із горішньою верствою землі, так, що в багатьох випадках заходить потреба наново засіяти грунт зерном чи засадити бараболею.

При філії „Сільського Господаря" в Турці повстав Комітет Допомоги Турчанщині, який звернувся з покликом до Українського Громадянства прийти з допомогою голодуючій Турчанщині.

У відповідь на цей поклик прислав **Центросоюз вагон вівса**, який вже розділено поміж найбільше потерпівших селян. Крім цього на руки скарбника Комітету о. Адріяна Левицького прислали грошеві допомоги отсі громадяни й установи (в золотих): посол Тершаковець 50, проф. Павлюх, Львів 5, о. Степан Білинський, Самбір 5, Іван Марків, Сурохів 3, Пелехович і тов., Львів 2.50, Олександра Чубатова, Бережани 10, С. Лебединський, Золочів 20, Ярослава Крохмалюк, Підгайчики 10, Т. Волянський, Яворів 2, о. Масляник, Перемишль 5, урядовці Украйнбанку, Станиславів 9, Степан Савула, Лісько 3, інж. Когут Ілько, Озірна 5, о. Олекса Гоцький, Глинсько 3, о. Іван Заяць, Телиголово 10, Олег Волянський, Познань 3, о. Василь Яр., Доброводи 1, Сидора Палієва, Рівня 5, о. Бартків і Д. Цурковський Романів, 4, м-р Володимир Мацейович, Сокаль 20, о. Вол. Клюка, Якоманичі 5, Н. Волошанська, Ковель 10, дир. Зубрей Мих. і тов., Перемишль 10, Осип Янович, Делятин 6, Ізидор Івасиків, Блажова 3, урядовці Маслосоюзу, Стрий 15, Ігуменат оо. Василіян, Жовква 20, кооператива „Згода", Львів 12, Марія Левицька, Делятин 5, гр.-катол. уряд парохіяльний, Бліянка 7, Анна Логинська, Перемишль 10, Чик Емілія, Львів 5, Е. Залеська, Дрогобич 10, Покутський Союз у Коломиї 55, кооп. „Віра", Рава Руська 20.

Всім Жертводавцям складає Комітет щиру подяку та закликає Українське Громадянство до дальших датків, які просимо пересилати на адресу о. Адріяна Левицького, Турка н/С.

У справі адвокатських аплікантів.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Денником Законів з 12. V. ц. р. (ч. 33, поз 289) проголошено новий закон про устрій адвокатури. Не вдаючись покищо в докладніше обговорення цього закону, звертаємо увагу товаришів адвокатських аплікантів на ті переходові постанови закону, які дотичать аплікантів.

Найважніша є постанова арт. 159, згідно з яким адвокатські апліканти, які в дні 12. V. ц. р. не мали чи то а) одного року адвокатської аплікації, чи то то б) одного року судової аплікації, чи врешті в) трьох місяців адвокатської аплікації і року обовязкової військової служби, мусять для відбування дальшої адвокатської аплікації а) відбути щонайменше дволітню судову аплікацію і здати судейський іспит та опісля б) докінчити адвокатську аплікацію згідно з постановами нового закону.

Зновуж згідно з уст. 4. цього артикулу міністр справедливости може з важних причин звільнити від судової аплікації апліканта, який за основі нового закону мав би відбувати судову практику та має складати судейський іспит

На цю останню постанову звертаємо увагу товаришів. Апліканти, які не відповідають вимогам з арт. 159, зокрема не мають ще одного року адвокатської чи судової аплікації, повинні негайно внести подання до **міністра справедливости** та просити звільнити їх з обовязку відбувати судову аплікацію, при чому для оминення евентуальних непорозумінь подання треба писати й адресувати не до міністерства а до міністра справедливости. В поданні треба подати важні причини свого прохання. Такою важною причиною повинна бути передовсім обставина, коли даному аплікантові до одного року аплікації залишається ще небагато часу — часто навіть кілька днів. Треба також подати дату впису на лісту аплікантів чи пак дату зложення приречення, хід аплікації, перерви і з яких причин вони були, патрона, у якого відбувається практика і всі інші дані, що дотичать і апліканта і аплікації.

Як нас у Львівській Адвокатській Палаті поінформували, Міністерство Справедливости окремим письмом (ч. Б. П. 6442/38) повідомило, що такі подання можна вносити тільки до 1. липня 1938. р. та що щонайменше до того часу Львівська Адвокатська Палата не буде переводити ніяких счеркнень з лісти аплікантів. Тому подання ті треба вносити якнайскорше. **Подання треба пересилати просто до Міністерства Справедливости, а не через Адвокатську Палату.**

Звертаємо ще увагу, що міністр справедливости може звільнити тільки від судової практики, а не від судейського іспиту, який мусітимуть здавати ті апліканти, що не відповідають вимогам з арт. 159. Тому треба просити тільки звільнення від судової практики, зате безцільно було би просити звільнення від судейського іспиту.

З другої сторони ті адвокатські апліканти, які в дні 12. V. ц. р. мали вже чи то рік адвокатської чи судової аплікації або три місяці практики й один обовязкової військової служби, кінчать адвокатську практику на основі дотеперішнього закону про устрій адвокатури.

При цьому звертаємо увагу, що адвокатські апліканти, які в дні 12. V. ц. р. мали вже рік аплікації або три місяці аплікації і рік обовязкової військової служби, мають право заступства перед окружними судами; апліканти, що мають три роки аплікації, мають право заступства перед апеляційними судами.

Докладніше обговорення закону залишаємо до часу, доки не вияснятся всі сумніви, які в практичному пристосуванні насуває новий закон. Таких сумнівів є багато. Зокрема не вияснена ще остаточно справа, чи апліканти, які не відповідають вимогам арт. 159 (не мають року аплікації і т. д.), будуть счеркнені з лісти аплікантів та мусітимуть наперед відбути судову практику закінчену судейським іспитом і опісля кінчити адвокатську аплікацію, чи навпаки. Останні відомости йдуть у тому напрямі, що ті апліканти могтимуть наперед відбути адвокатську аплікацію й опісля перейти на судову аплікацію.

На всякий випадок не треба самому виписуватися з лісти аплікантів чи покидати аплікацію, зате треба, що ще раз підкреслюємо, внести подання, про які згадано вище. Автім Львівська Адвокатська Палата інформує, що всі заінтересовані адвокатські апліканти дістануть з Палати письма з вказівками й порученнями.

Найближчі дні покажуть, яка буде устійнена практика.

М-р Маріян Дзьоба

прес. реф. аплікантів при С. У. А.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 109. Понеділок, 28 (16) травня 1888.

ПРАВНИЙ СТАН УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В РОСІЇ.

„Діло" наводить повний текст „циркуляра" російського міністерства внутрішніх справ з 1881 р., яким російська влада трохи злагіднила відомий закон з 1876 р. про заборону українського слова. На підставі тексту „циркуляра", що не був до того часу прилюдно проголошений, „Діло" виказує, що ті нібито полекші не мають практичного значіння, бо всякі дозволи на друк чи на театральну виставу залежать від генерал-губернаторів чи губернаторів, які у таких випадках кермуються своєю особистою волею та примхами. „Діло" стоїть на становищі, що все-ж навіть ту дрібку прав, що її дає „циркуляр" треба використовувати, а на всякі „фантазії" цензорів вносити жалоби до міністерства та до сенату. „Але окрім цього — пише „Діло" — треба всіми способами вести агітацію за тим, щоб українське слово поставили бодай нарівні з усіми іншими під загальний, хоч не легкий для змісту, цензурний закон російської держави!"

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА УКРАЇНЦІВ.

В цьому числі „Діло" подає короткий реферат статті берлінського часопису „Пост" про українців. У цій статті є історична згадка про український нарід, особливо про його літературне відродження, а потім інформації про найновіші часи, тобто про організацію політичної боротьби за національні права, якої остаточною метою є оснування нової київської держави.

УКРІПИЛИ ВАРШАВУ.

„Діло" подає за „Біржевими Вєдомостями" вістку, що військова влада побудувавши у Варшаві тринацять фортів, зробила з неї велику твердиню з пів мілїоном людей. Окрема комісія мала розслідити, як довго місто могло би триматися зі своїми теперішніми харчевими припасами на випадок облоги, та кільно треба би уладити харчевих магазинів, замкнених торговиць на худобу, складів вугілля і т. д., щоб можна було на випадок облоги залишити Варшаву самій собі.

НЕВДАЛИЙ КОНКУРС.

На конкурс „Славянського Благотворительного Комітету в Петербурзі", проголошений в честь памяти св. Кирила і Методія на працю: „Чи можливо і необхідно злучити славянські народи щодо письменства" — не надійшов ані один твір. Речинець конкурсу продовжили.

Памяти пок. Івана Левицького.

На мурах Львова появилися клепсидри в яких музичні товариства запрошують громадянство до участи в жалібному богослуженні за душу бл. п. Івана Левицького, яке відбудеться в суботу 28. ц. м. в год: 8. рано в катедральному храмі св. Юра. З цього приводу містимо на сторінках „Діла" ширшу згадку про Покійного пера проф. О. Залеського. — **Ред:**

Дня 8. квітня ц. р. помер у Львові Іван Левицький, учитель музики та композитор, людина, що своєю працею на нашій музичній ниві заслужила собі хоч на таку коротку часописну згадку.

Покійного пізнав я ще до війни у Львові, де він учив співу та гри на скрипці в жіночій учительській семинарії УПТ. З вибухом війни служив короткий час в австрійській армії, та через слабе здоровля звільнився із військової служби й опинився на еміграції у Відні. Там учив він знову музики на українських семинарійних курсах та заробляв на життя приватними лекціями музики, а попри те доповняв своє музичне знання. У 1918 р. вернувся у Львів, де працював як учитель у державній учительській семинарії та в Музичнім Інституті ім. М. Лисенка.

Перші музичні твори Левицького були це легкі мельодії на скрипку та пісні на жіночий хор, які він творив, щоб дати своїм учням потрібний матеріял до науки, головно в часі побуту на еміграції у Відні. Головним полем його композиторської праці були твори на скрипку з фортепіяном, яких вийшло друком 13 чисел. Є це мельодійні твори поважнішої фактури, писані добрим знавцем інструменту. Рецензент „Нового Музичного Часопису" (Ное Музік Цайтунг) у Штутгарті порівняв декотрі скрипкові твори Левицького з творами Венявського щодо їх мельодійности та кольористики. Левицький видав друком отсі скрипкові соля з фортепіяном: Романца, Арія з варіяціями, Ноктюрн, Вальс, Казка, Два українські танки, Українська рапсодія, Баляда (Князь Святослав над Опором), Мазепа, Червона Калина (на скрипку, чельо й форт.), а також перерібку Лисенка „Гетьмани" і Січинського: „Дума про Нечая" на скрипку з форт. Твори ці є цінним вкладом у нашу небогату скрипкову літературу. Крім цього написав Левицький кілька хоральних творів, як „По улиці вітер віє", „Минеться ніч", „Тече вода", „Сон", „Плуг", „Ой упав-же він з коня" — усі на жіночі хори та „Глянь на криницю" на мішаний хор. Видав також один сольоспів та три популярні теоретичні підручники: Короткий нарис історії музики, Основи теорії музики і Популярну науку гармонії.

Покійний був теж добрим педагогом, про що свідчить його праця в Музичнім Інституті ім. М. Лисенка, як також і те, що проживаючи у Відні, виробив собі марку доброго вчителя гри на скрипку і мав поважне число учнів, чого в такім музичнім осередку, як Відень, не легко було добитися. Спокійний, тихий та скромний у житті — таким і його покинув, навіть без коротких заміток у пресі про свою смерть. Як це і не дивно, але навіть „Українська Музика", орган професійних музик не згадала про Покійного ні словечком хоч був він професійним музикою...

Нехай хоч цих кілька рядків будуть згадкою про тихого працівника для української музики та доброго друга.

Осип Залеський.

—o—

Ще про Чижиків.

До переходу чижиківських українців римо-католиків на греко-католицький обряд

У звязку з нашою вчорашньою статтею про перехід 39 чижиківських селян римо-католиків на греко-католицький обряд треба додати, що з усіх римо-католиків, які є в селі Чижиків, тільки чотири родини святкують римо-кат. свята. Тому тимбільше дивує отой страшний, просто істеричний алярм „Слова Народового", про який ми вчора писали, що буцімто чижиківські поляки покидають віру й національність своїх батьків. „Слово Народове" може бути спокійне! Ті чотири родини, що святкують польські свята, не покидають віри ані національности, до якої признаються.

Про національність чижиківських римо-католиків, до якої вони зрештою отверто признаються, свідчить проречисто факт, що в час українсько-польської війни служили вони в Українській Галицькій Армії і деякі навіть у тій війні як вояки Української Армії полягли головами. „Слово Народове" чи пак його інформатор, отой „дзялач народови" з львівського повіту, може про це не знає.

Зачуваємо, що справа переходу згаданих вчора чижиківських українців римо-католиків на греко-католицький обряд вже полагоджена компетентною владою і ці чижиківські українці вже приписані згідно зі своїм бажанням до греко-католицької Церкви.

*

При нагоді довідалися ми, що перед кількома днями була в Чижикові зі Львова комісія, яка оглянула український „Народній Дім", що його чижиківські громадяни саме будують, і припинила будову. На запит громадян, чому припиняють будову, комісія відповіла, що причини дістане комітет будови на письмі. Треба додати, що громадяни Чижикова задумали великий будинок, якого частину підтягнули вже під дах. Будову мали закінчити ще цієї весни і на Зелені Свята мало відбутися посвячення „Народнього Дому". Покищо будову треба було припинити.

Коли їде віз, зупинися на місці!

Економічний огляд.

Без зайвого посередника.

(З приводу оснування меблярської кооперативи „Архо").

Підкреслюю „без зайвого", бо є посередники, яких годі вважати непотрібними, паразитами. В ріжних випадках посередник відіграє позитивну ролю при вимні дібр. Він спроваджує новий товар до далеких країн, даючи споживачеві поступ і вигоду, продуцентові — зиск, він фінансує далекі транспорти, бере на себе частину риску, підсилює кредитом продукцію і споживання і т. д.

Та від цього посередника-піоніра треба відріжнити посередника-паразита, що від нього в останніх десятиліттях кооперація звільнює наше громадянство. Коли не брати під увагу шинкарів здається найсумніша роля припадає у нас чужим купцям-посередникам, що захопили торговлю виробами ремесла й домашнього промислу: вони не беруть на себе ніякої з позитивних функцій, яку може виповнити посередник, але обмежуються до визиску продуцента і споживача та обнижують рівень продукції.

Коли напр. візьмемо під увагу меблярський промисл, сильно розвинений на передмістях Львова та по селах положених на схід і північний схід від нашого міста, ствердимо, що роля купця-посередника в цій ділянці не має у собі нічого позитивного. Жидівський купець становить тут зайвий етап між українським ремісником та ріжнонаціональним покупцем.

Торговець меблями перш за все дуже поважно підносить ціну товару: столяреві не платить він здебільша навіть половини квоти, яку бере від покупця. За які послуги каже він собі так дорого платити? Він не бере на себе коштів ні риску транспорту, бо столяр мусить доставити йому меблі до складу. В невеликих розмірах кредитує він продукцію, а часто бере товар у коміс. Ніякого риску склад меблів не має, бо товар не нищиться ані так скоро не стає немодний. Покупцеві не ґарантує купець якости ні тривкости товару — правна вартість ґарантії доволі ілюзорична, покривдженому покупцеві виграти справу в суді важко. Власникові складу меблів здебільша не залежить на тому, щоб виробити собі добру опінію. Купець, що продає товар, який скоро зуживається (харч, одяг, ґалантерія) старається привязати покупця до себе, зробити з нього постійного клієнта. Склад меблів не може мати постійної клієнтелі, бо умеблювання купується здебільша раз на ціле життя і разом. Користуючися тою безкарністю, купець не дбає про якість меблів. Він має перед собою єдину ціль: зиск, тому дбає лише про дешевізну продукції, від столяря вимагає лише, щоб товар був дешевий. В таких умовинах столяр тратить не лиш охоту, але й змогу змагати вгору, рівень столярства обнижується під естетичним і технічним оглядом.

При такій ролі посередник вдержався в меблярському промислі лише завдяки обставині, що столяр не має за що утворити власного складу і нав'язати безпосереднього контакту з покупцем, віддаленим від нього на кілька кільометрів. Такий безпосередній контакт наладнувався лише спорадично.

Траплялося, що хтось приїздив зі Львова до Підберезець чи Чижикова і замовляв у одного з тамошніх столярів меблі. Знайомі, що їх бачили, ставали також клієнтами того столяря. Цим способом деякі здібніші майстри унезалежнювалися від посередників, здобували собі власну клієнтелю та підносили продукцію на вищий рівень: їм уже виплачувалося виробляти гарний і тривкий товар, бо він становив для них рекляму. На жаль підльвівські столярі вдоволювалися такими примітивними, пасивними засобами при здобуванні ринку; вони не шукали за покупцем, лише ждали, аж покупець сам про них довідається та відшукає їх. Можна було дивуватися, що ті люди, які проявили стільки зрілости в культурно-організаційному житті, не зуміли згуртуватися в обороні своїх життєвих інтересів.

На щастя ініціятива в тому напрямі прийшла і відразу стрінула поважний відгук: недавно основана меблярська кооператива „Архо" обєднала відразу 60-ох столярів та дістала підтримку наших кооперативних централь. Завданням цієї установи є: увільнити членів від подвійного визиску посередників, запевнюючи їм постачання матеріялу на збут виробів; про дальші пляни не потрібно писати на цьому місці.

Нова кооператива, реорганізуючи меблярський ринок, приносить хосен не лише продуцентові, але й покупцеві: цей останній має вже врешті склад меблів, де може дістати ґарантію тривкости купленого товару. Відпадає причина, що обнижувала рівень продукції меблів призначених до жидівських складів, а саме визиск; від столяря, якому добре платиться, можна вимагати доброї роботи. Таку вимогу кооператива навіть мусить ставити своїм членам. Коли індивідуальний купець чи столяр продасть нетривкий товар, це — як ми ствердили — здебільша пройде безкарно. На таку безкарність не міг би рахувати одинокий український склад меблів, широко розреклямований, установа на яку звернені очі всього громадянства, громадянства, що до своїх установ ставить зокрема суворі вимоги.

Кооператива „Архо" — це перша у нас кооперативна установа з ділянки ремесла і домашнього промислу, відразу закроєна на ширшу скалю завдяки підтримці централь. Здається, що столярський промисл найкраще підходить на старт для тої доволі нової у нас кооперативної ділянки. Коли більша частина галузей домашнього промислу і ремесла поважно загрожена фабрикою, поставлена на низькому рівні або становить предмет люксусу, меблярство не має тих слабих сторінок. Воно продукує товар необхідний, поважний, тривкий, товар, який має запевнену настільки високу ціну, що оплачує працю й матеріял та запевнює зиск, тому вповні підходить до раціональної економічної організації.

Б. Галайчук.

ШАНУЙ ДОРОЖНІ ЗНАКИ ТА СЛУХАЙ ЇХ ВКАЗІВОК!

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

НАЗРІВАЮЧА КРІЗА І СПРАВА ПОЛЬСЬКОЇ ВАЛЮТИ.

„Час" (з 24. ц. м.), нотуючи голос проф. Цвайґа з приводу назріваючої кризи і засобів боротьби з нею, та наведа його думку, що — мовляв — завдяки девізовим обмеженням легше зможе Польща протиставитись зниженій хвилі цін, що йде зі світу, пише: **„Не поділяємо того оптимізму. Не думаємо, щоб без глибших реформ у валютовій царині, без присоблення польської валюти до валютових системів, які панують тепер у світі,** можна було відсунути хвилю зниження цін, яка людна місяць може вдарити в господарство Польщі".

Отже не вперше проголошує „Час" думку, що не змінюють вартости польської валюти в відношенні до золота тоді, коли інші держави перейшли такі революції на валютовому відтинку, є слабим місцем польського національного господарства.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ЧИ СПРАВДІ НОВА ВСЕСВІТНЯ ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ?

Англійська преса поширила вістку, що міродайні кола плянують скликати світову господарську конференцію після торговельних переговорів В. Британії зі Зл. Д. П. Америки. Завданням цієї конференції малоб бути: погодити „посідаючі" держави з „непосідаючими", щоб цим робом усунути господарські мотиви міжнародного напруження. Як подає згадана преса — конференція малаб занятись чотирьома точками: 1) міжнародньою кредитовою проблемою, 2) як змягшити торговельні обмеження, 3) як скасувати валютову реглементацію в відношенні до торговлі і 4) як найти доступ до джерел сирівців.

АНГЛІЯ ЗБИРАЄ ХАРЧЕВІ ЗАПАСИ І СИРІВЦІ, ЩОБ ЇХ МАТИ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

Величезне зброєння В. Британії, відоме хочби з небувало високої суми військових кредитів, не обмежується тільки до того, що дбає про воєнне знаряддя. Англія мобілізує теж інші засоби, особливо харчеві, розуміючи добре труднощі прохарчування населення у випадку війни і труднощі довозу сирівців. Ця мобілізація засобів поживи йде зі збереженням глибокої тайни, щоб не підбивати цін на артикули, що їх закуповує держава. Доручення закупів дістають великі торговельні доми, зв'язані повною дискрецією. Через те навіть найвпливовіші біржевики довідуються про державні закупи щойно тоді, коли вже дотична акція закінчена. Розмірів державних воєнних закупів харчевих продуктів ніхто докладно не знає. Наприклад кількість закупленої пшениці подають між 2—5 міліонами квінталів, отже в дуже великій скалі. Також оцінка закуплених товщів (150 тис. тон) чи цукру приблизна. Про мобілізацію тайних резерв сирівців натякнув легко в палаті громад канцлер скарбу Саймон, не подаючи очевидно розмірів цієї мобілізації.

—o—

ГОСПОДАРСЬКА ВСЯЧИНА.

═ Згідно з даними секретаріяту Ліґи Націй **продукція золота** зросла в 1937 р. на 7% у порівнанні до р. 1936. Також збільшились резерви золота в державних банках (від 1929 р. на 250 відс.!). Німеччина, Італія і Японія мають всього 2 відс. загальної кількости резерв золота, а Зл. Д. П. Америки, Франція, Бельгія, Англія, Голяндія, і Швайцарія — разом тримають 87% світового запасу золота.

═ Авізоване мексиканським урядом приборкання повстанців на чолі з ген. Седільо показалось неправдивим. **Повстання фінансують два нафтові велитні:** Ройяль Дач Шель і Стандард Ойль Компані, в надії, що їм вдасться реактивувати свої права до дальшої експльоатації нафтових теренів у Мексику.

═ **В наддунайському басейні** починається на добре конкуренційна гра між двома таборами: Німеччиною й Італією з одної сторони і Францією та Англією з другої сторони. Конкуренція в відборі споживчих артикулів і сирівців, що грозить перейти в господарську війну, має очевидно крім фінансово-господарських причин, також причини політично-мілітарні

Сумна господарська дійсність на Закарпатті.

В українській закарпатській пресі находимо багато нарікань на господарську політику уряду і різних урядових господарських установ, що мало турбуються всевладним положенням обідніліх хліборобів і верховинців. „Свобода" з 17. ц. м. обговорює поведінку фірми **„Латориця"**, що належить до французьких і бельгійських капіталістів. Вона при тихій згоді празького уряду і його експозитур на Закарпатті немилосердно вивласнює українських селян, вимагаючи високої **аренди за сіножати і пасовиська.** Парцеляції имени бар. Шенборна уряд не переводить, дарма, що колись **зобовязався розпарцелювати** її поміж малоі безземельних селян. Кооперативна централя **„Красвий Хліборобний Союз"**, відданий чужо-національним елементам, веде радше протикооперативну і шкідливу державі роботу, жируючи на субвенціях. **„Земледільська Комора"** та **„Земледільський реферат"** розкорчовують агрономами в терені, але вони чехи або москвофіли, які мало турбуються піднесенням господарського стану країни. Згаданий „реферат" видає журнал „Село", друкований незрозумілим язичієм. Урешті т. зв. **„Народогосподарський Збор"** має на чолі москвофіла, що його запротеґував посол Заіц і пожирає великі тисячі. А яка користь із того?

Ще яскравіше представляє господарське положення по ту сторону Карпат орган закарпатської молоді „Пробоєм". У числі за травень друкує він статтю М. Маланича п. н. „Нечувана нужда на Верховині". М. і. читаємо там ось-що:

„Внаслідок минулорічної посухи є великий брак сіна вздовж і поперек Верховини від Попраду по Ясіню. Не говоримо вже про хліб, якого ніколи не було достаточно. До того ще спізнена і морозлива весна зовсім унеможливила виганяти скот на пасовиська. Тому не диво, що багато худоби вигинуло з голоду. Люди самі голодують, щоб купити трохи сіна для худоби. Та на жаль купити сіна не можуть, хоч платять по 100 ч. к. за м., бо адміністраційні уряди не постарались (хоч обіцяли!) про достаточний довіз сіна".

Автор домагається, щоб уряд вислав на Верховину комісію, яка описала би втрати спричинені посухою і голодом та щоб ці втрати держава покрила.

Сторінка без політики.

Четверті роковини народин канадійських пятенят.

Торт із 20-ти свічками буде символом святочних роковин народин, що відбудуться 28. травня ц. р. в маленькому канадійському містечку Келендер. Адже канадійські пятенята мають разом уже 20 літ. Адже саме цього дня кожне з них кінчить своїх 4-ри роки.

Досі, ніколи й ніде пятеро дітей не мало такого світового розголосу та слави, якою можуть почванитися пятенята. Нині називають їх „дітьми щастя". Та шлях до цього щастя не був вітковий. Асистентка п-і Дорота Мілічемп каже, що пятенята майже нічого не знають про життя інших людей, за виїмком того, про що вони довідалися в часі, теж рідких, відвідин у кухні лічниці. Крім того д-р Бляц ствердив, що його пацієнтки мають небуденну інтелігенцію, якої розвиток спізнений передвчасними народинами. Одначе тепер осягають вони гарні висліди у всім, за виїмком чужих мов. (Діти вчаться одночасно по англійськи та французьки).

Канадійські пятенята такі подібні до себе, що просто важко їх пізнати.

легкий. Намічену ціль осягнули виключно завдяки безупинній і повній посвяти опіці не лиш доглядачок, але теж і відданого цій справі лікаря д-ра Дафо.

Пятенята прийшли на світ передчасно, й тому були вони дуже маленькі та кволі. Зате сьогодні вони здорові, інтелігентні дівчатка, що якнайкраще розвиваються. На своїх 4-ри роки, вони наскрізь нормальні.

Після народин їх життя числили на години. Колиж проминув тиждень, місяць, а то й пів року — то це було справжне чудо!

Вже від початку всі побоювалися, що пятенят не вдасться удержати при житті. Та від перших годин, повних сумнівів, коли д-р Дафо перейняв над ними опіку, коли станув схвильований перед чудом природи у формі пятьох живих дівчаток, що ледви дихали, їхнє життя і правильний розвиток були запевнені. Вбогий дім подружжя Діон із своїм скромним вивінуванням зовсім не був приготований на прийняття несподіваного гостя... А воно вродилося ще й друге, третє, четверте та вкінці й пяте дитинча!

Проте — погляньте на останню знимку пятенят. Цеж найкраще свідоцтво ніжної, вільної від егоїзму опіки, що її виявляє старий, сільський лікар, який своє життя рішив присвятити вихованню цих пятеро розкішних дітваків, до часу їх повної дозрілости.

Їх міцні маленькі тіла, розвиваються при допомозі забав і руханки, що їх стосують відповідно школені доглядачки-вчительки. Цеж саме ці малі кволі тільця, на які д-р Дафо мусів хухати й дмухати, щоб вони не закостеніли назавжди. Кожного дня, від самого початку, натирали їх пальмовим олійком, бо нічим іншим не вільно було їх мити.

Вже в минулому році пятенята розпочали своє навчання. До цього часу найважнішою справою було їх тіло. Сьогодні конче треба розвивати їх ум. Професор університету в Торонто, д-р Бляц зорганізував окремий зїзд найчільніших американських та канадійських психологів-педіятрів, щоби вони науково прослідили пятенята. Ці дослідники ствердили, що діти в першу чергу дуже нетовариські. Цей факт пояснюють, що вони не мали ніякого звязку з іншими дітьми, за виїмком рідких відвідин своїх старших братів та сестер. Очевидно, воно не могло вистачити відповідному їх умовому розвиткові.

Лікарі запевняють, що рівень інтелігенції дітей впродовж цього року замітно підвищиться. Д-р Бляц, який обсервує їх і досліджує, каже, що виховання пятенят може кинути нове світло на „актуальні питання дідичного впливу і окруження на розвиток індивідуальности". Закриваючи зїзд він ствердив, що: „дані, які ми здобули, можуть послужити нам як доказ, що індивідуальність є дідична, але істнують теж дані, що індивідуальність формується і під впливом окруження".

В останньому часі заангажовано для пятенят нову вчительку, яка безсумніву в їх житті відкриє новий розділ. Ця вчителька Нора Русель, яка по довгих місяцях окремого вишколу під проводом д-ра Бляца, заступить дотеперішню доглядачку. Крім читання й писання, діти будуть учитися музики й ритміки.

Вже нині виступають у пятенят яскраві прикмети їх індивідуальности. Найбільш задиркувата між ними, непослушна, але при тім і найбільш товариська є мала Аня. Івонка дуже популярна і має куди більше симпатій, якби вона сама собі цього бажала. Вона теж верховодить над іншими пятенятами. Зновуж Сесіль, то „неоцінена великість", Меля маленький весельчак. Остання Маруся може найменша, але при тому найбільше „товариськo вироблена". Якщо котресь із пятенят нечемне, то найгострішок для нього карою є повне відокремлення.

Пятенята не вміють ще добре говорити — але вони себе так знаменито розуміють, що слова дуже часто стають зайві. Окремою мовою т. зв. „діялектом пятенят" висловлюють вони свої думки й дають собі теж знаки руками. Що пятенята умово зовсім правильно розвинені, про те може переконатися кожний, то їх побачить на срібному екрані. (В найближчому часі появиться фільма з пятенятами, як із фільмовими зірками).

Докази своєї проворности вони дали підчас цьогорічного Різдва. Щоби забавити дівчаток, д-р Дафо перебрав себе за св. Миколая. Канадійським звичаєм він одягнув перуку, червоний плащ і приправив собі білу бороду. Для скріплення враження заграли тоді дзвони і св. Микола голосно постукуючи закаблуками, звився перед дівчатками.

Та не зважаючи на ці всі акцесорії, діти пізнали його негайно, витаючи радісним криком: „О! наш доктор прийшов!".

Обід з акули, гіпопотама і червяків.

Раз на рік відбувається в Парижі екзотичний обід із самими дивоглядними стравами. Ініціятором цих обідів є „Державне товариство акліматизації". Минулої суботи відбувся в Парижі цьогорічний обід.

Меню складалося з багатьох страв, що їх приготовили вперше. Спершу подавали закуски: „свинина 1938 р.", приготовлена на підставі припису якогось д-ра Годюшо, воловина сушена 3—6 місяців на повітрі, маленькі слимачки з вальоній, білі червяки, приготовлені на спеціяльний лад... Червяки, або докладніше кажучи товсті куколи якихось насікомих показали гостям спершу живі. Відтак їх зварили в соленій воді й подали на стіл гарячі. Сам їх вигляд міг кожному відобрати апетит і добровольців до тієї страви не було багато. Та ті, що відважилися зїсти куколи, запевняли, що ще ніколи не їли нічого смачнішого...

Після закусок подавали рибні страви: мавританські сардинки, форелю привезену з Канади, філе з акули та інші екзотичні риби.

Як головні страви подавали на стіл: смажену антильопу з рижом, перського оленя, африканського бика, печеню з гіпопотама, приправлену спеціяльними, екзотичними начинками і т. д.

З ярин, чи пак овочів годиться відмітити: свіже сіно і якусь страву приладжену із звареного по китайськи рижу, кусників мяса, цілої дрібно посіченої трави, яєшні і присмаженої цибулі...

На десер подавали будинь із сушених фіг та морозиво з грейпфрутів і меду.

Справді ріжнородне та „апетитне" меню.

—o—

Шотляндський дотеп.

Підчас світової війни на фронті у північній Франції стояв шотляндський полк. Одного дня вояк того полку дістав від жінки листа, в якому вона повідомляє його, що вже пора садити бульбу і слід уже скопати поле. Тому вона мусить узяти двох, або трьох робітників.

На лист шотляндець відписав таке.

„Моя дорога жінко! Борони Тебе Боже копати поле. Робітники можуть відкопати військову зброю, заховану на глибині пів метра."

Листи з фронту підчас війни отвирала цензура. Десять днів пізніше вояк дістав від жінки другого листа:

„Не знаю, що таке трапилося, хто щось доніс, але вчора прийшов з Единбурга військовий відділ і перекопав на нашому полі всю землю, шукаючи за якоюсь зброєю".

На той лист шотляндець знову відповів:

„Моя дорога жінко! Тепер можеш садити бульбу".

КІТКИ ГОДУЮТЬ ЛИСИЦЬ.

На фармі для розплоду черносірих лисиць положеній недалеко Копенгагену, прийшло недавно на світ 90 малих лисенят. Та лисиці матері почали видушувати своїх малих. Тож власник фарми не мав іншої ради, як віддалити лисиць від малих і він звернувся за допомогою радія до мешканців Копенгагену з проханням доставити йому кіток, які моглиб хоронити новонароджених лисинят.

Заклик власника фарми не залишився без відгомону. Ще того самого вечора привезли до нього з усіх усюдів кіток, які виявилися прегарними опікунками лисенят. Таким чином фарму для розплоду расових лисиць урятували мешканці Копенгагену, власники котів.

—o—

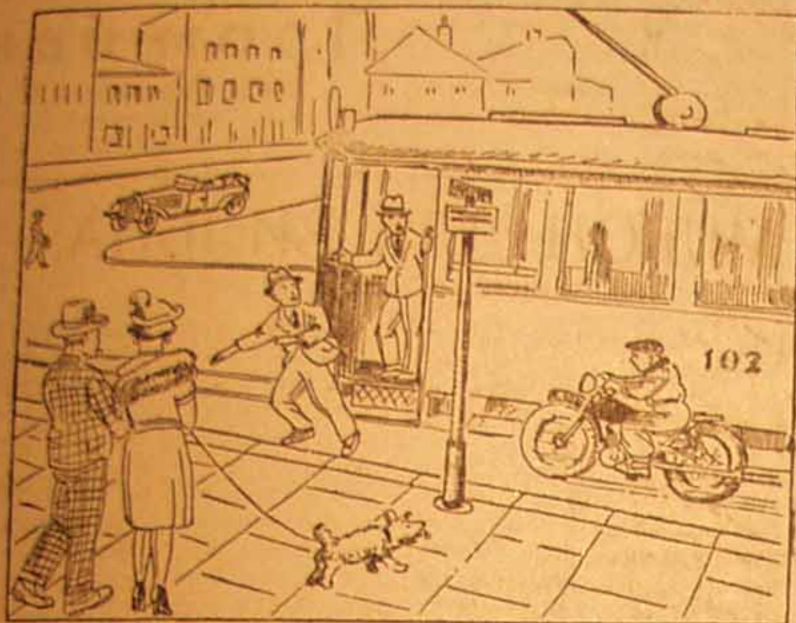
НОВІТНІЙ „КОВЧЕГ НОЯ".

До Ротердаму причалив перед кількома днями корабель, який привіз на своїм чердаку 5.000 живих звірят із Голяндської Індії. На чердаку цього корабля було три тигри, дві вужі-давуни, одна пантера, чотири [illegible] олені, 4 ягуари, 4 слони, 32 фламінґів, дві сотні папуг, малп та інших звірят. Ці звірята призначені здебільша для Голяндії, частинно для закордону. Багато з них опиниться в Амстердамськім звіринці.

Корабель, що привіз транспорт звірят до Ротердаму ріжниться від стародавнього ковчегу Ноя тим, що ніхто не втікав на нього перед потопою і що не всім звірят добирали пари.

Приїзд корабля викликав у Ротердамі справжню сенсацію і мешканці юрбами облягали пристань, щоб надивитися досхочу на гарні примірники рідких звірят.

Конкурс „Вулиця вбиває“.

3

Для учасників цього конкурсу призначено 120 швайцарських годинників заходом Польського Автомобількдюбу та Дорогової Ліґи у Львові.

Хто хоче брати участь у конкурсі, повинен читати короткі вказівки про вуличний рух, які появляються щоденно в нашому часописі

УМОВИНИ ДЛЯ УЧАСНИКІВ.

1) Хто хоче бути кандидатом на премію, мусить зібрати конкурсові рисунки, вирізати їх з „Діла“ і наклеїти на листок чистого паперу.

2) Хто на рисунках доглянне місця, що нарушують приписи про вуличний рух, має в тих місцях зазначити колісце на знак, що там є помилка.

3) Хто влучно зазначить олівцем усі помилки на всіх трьох рисунках, буде кандидатом до нагороди.

4) Незалежно від знаків, які вказують помилки, можна ще в одному реченці коротко списати помилку так, щоб вона була вказівкою, як не треба нарушувати приписів про вуличний рух. Ті, що це зроблять, будуть кандидувати до вищої нагороди: годинника на руку.

5) Розвязки треба буде не пізніше як до 4. червня переслати почтою або доручити особисто на адресу: Małopolski Klub Automobilowy, Lwów, ul. Sienkiewicza 3; Konkurs „U. Z.“

6) Розвязку загадок треба висилати у незаклеених копертах з маркою по 5 сот. як друк, а на листку, де є розвязка, помістити виразно своє імя, прізвище та адресу. Хто дає розвязку письменну (не тільки закреслену олівцем), мусить дати марку, як на звичайний лист.

7) Кандидатів до конкурсу будуть льосувати в льокалі М. Автомобілевого Клюбу 10. червня. Всі, що пришлють добру розвязку, мають однакові дані, щоб виграти швайцарський годинник.

Вислід конкурсу оголосимо у нашому деннику.

Зїзд „Звйонзку офіцеруф резерви“ у Львові.

У Львові відбувається триденний зїзд „Звйонзку офіцеруф резерви“, скликаний до Львова для „учченя“ — як читаємо в офіційному звідомленні — 20-их роковин оборони Львова. Цей зїзд почався святом на цвинтарі Оборонців Львова, після чого в 12-ій годині відбулася дефіляда на Галицькій площі. Дефіляду відобрав маршал Сьміґли-Ридз, що спеціяльно приїхав на цей зїзд до Львова. За маршалом Сьміґлим-Ридзом станули на степеници генерали Вечоркевич, Пашкевич, Гурецький, Лянґнер, ген. Мусс з французької амбасади у Варшаві, львівський воєвода Білик і президент міста Львова Островський. Дефіляду вів ґен. Ярнушкевич.

Після дефіляди маршал Сьміґли-Ридз удався з почотом до Великого Театру, де мало відбутися відкриття зїзду. З бальконy театру виголосив промову міністр комунікації Ульрих, що згадав „теплим“ словом і українців. „Тут на терені Львова, — казав він — на відвічній польській землі, де поруч нас мешкає братній руський нарід, з яким на чесних засадах формуємо співжиття, шануючи його племінну окремішність, але скріплюючи водночас життєві сили нашого народу на цій землі — у приявві головного вожда марш. Е. Сьміґлого-Ридза, який при найвищій підтримці пана президента проф. І. Мосьціцького піднявся діла національного обєднання, бажаю вам, щоб ви не зупинялися у праці... Витворім таку моральну і матеріяльну силу в польському народі, щоб на світі закріпилося переконання, що не варто битися з поляками, що битися з поляками — це кепський, це найгірший інтерес під сонцем“.

Після тієї промови у салі театру відбулося відкриття зїзду, на якому виголосили промови: ген Гурецький, воєвода Білик, ген. Лянґнер, ген. Мусс і президент Островський.

—o—

З нових видань.

Марійка Підгірянка: „БРИСЬКО, ҐУСКА І ЛИСИЦЯ“. Віршована казка. Рисунки Е. Козака. Дитяча Бібліотека „Рідної Школи“. Головний склад: Книгарня „Рідної Школи“, Львів, вул. Сикстуська 20.

Марійка Підгірянка: „ЮРКОВА МАНДРІВКА“. Віршована казка. Рисунки Е. Козака. Дитяча Бібліотека „Рідної Школи“. Головний склад: Книгарня „Рідної Школи“, Львів, вул. Сикстуська 20.

Марійка Підгірянка: „ЮРКО, ЖМУРКО І ХМУРКО“. Віршована казка. Рисунки Е. Козака. Дитяча Бібліотека „Рідної Школи“. Головний склад: Книгарня „Рідної Школи“, Львів, Сикстуська 20.

Марійка Підгірянка: „КРАВЧИНЯ МАРУСЯ“. Віршована казка. Рисунки Е. Козака. Дитяча Бібліотека“ „Рідної Школи“. Головний склад: Книгарня „Рідної Школи“, Львів, вул. Сикстуська 20.

При нашій дуже слабій педагогічно-літературній продукції кожна поява найдрібнішої навіть нової книжечки виховного чи педагогічного змісту мусить викликати живіший відгук у батьків та виховних кол українського громадянства.

Наша популярна поетка Марійка Підгірянка обдарувала наших найменших чотирма дуже цінними книжечками виховного змісту. Призначені вони для 3—7-літніх дітей, для першого щабля психічно-інтелектуального розвитку, отже для дітей, що не вміють ще ні читати, ні писати та й таких, що знають уже початки письма. Будуть їх читати або самі діти, або з увагою слухати, як читатимуть старші письменні діти, виховниці чи вчительки. В кожному випадку радо оглядатимуть цікаві рисунки, малюнки

А. ЕНҐЕЛЬ.

Перший пацієнт.

— Пані доктор — сказала маленька кирпатенька дівчина трохи ніяковим голосом — господар знову приходив до нас. Сказав, що як не заплатимо комірного до завтра ввечір то виповіть нам помешкання. Принесли теж рахунок за газ і телефон. І грайзлерник пригадував свій довг... Казав, що довше чекати не може.

— Добре, Польді! Я все заплачу — кивнула головою д-р Оллі Кренер.

Служниця поклала рахунки на стіл і вийшла.

Оллі підперла руками голову. Вона вже змучилася від того вічного вичікування. Усі приходять до неї: власник камениці, службовик газівні та від телефонів, крамничник... тільки не один ні. Той єдиний, який міг би їй помогти — не приходить. Як тільки чути дзвінок у передпокою, вона зривається перелякана, схвильована в думкою: ось і він.... Але його нема, того — першого пацієнта.

Вона дивиться довкола себе. Не тільки вона, всі її крісла чекають на того довго сподіваного гостя, але і вся ординаційна кімната, що її так бавить. Усі ці предмети аж кричать до неї: „Чи на те ти голодувала підчас університетських студій, на те попадала у конфлікт із батьками, всі не хотіли пустити тебе на медицину?“

Оллі не може відповісти на ці дурні питання. Вона... тоді. Заглядає у дзеркало, пересуває помадою по устах і „замикає ординацію“. Пані доктор перемінюється у молоду даму, що вибирається на прохід по місті.

Перед крамничками її малої вулички купці кланяються їй: одні з повагою, другі трохи холодно, іронічно. Про ніщо люди так скоро не довідуються як про чужу невдачу. Ціла вулиця знає, що д-р Оллі Кренер чекає на свого першого пацієнта:..

„Не витримає!“ — каже грайзлерничка до молочарки.

„Господар уже загрозив їй, що виповляє їй помешкання“.

Їй треба бути докторкою! От вигадки теперішніх дівчат... За моїх часів...“ фільософує молочарка.

Оллі втікає від таких розмов великим парком, де лежить осіннє листя і шукає місця на лавочці. Перед нею стрибають горобці і вона кидає їм окрушки. Один сміливіший старий горобець їсть їй з руки: „Щось ти нездоров.... Можеш ти хотів стати моїм першим пацієнтом?“ Горобець відлітає.

— Навіть і він не хоче... — думає Оллі меланхолійно. — Ледви трапився один недужий і той утік.

Мимохіть глянула на сусідню лавку. Якийсь елеґантно одягнений панок пересуває рукою по серці. Його голова якби падала вниз. Оллі вже при ньому.

— Чи вам недобре?

Панок відкриває очі і дивиться на неї здивовано.

— Тільки легкі замороки... вже мені минуло.

Оллі виймає маленьку коробочку з кишені:

— Зажийте одну пігулочку. Це вам зробить добре.

Панок слухняно проглинув лік, потім подивився на Оллі — на її очі, волосся, рожеве личко і всміхнувся:

— Мені справді покращало. Ви правдивий лікар, пані, дякую дуже.

— Ви вгадали, бо я таки лікарка — відповідає гордо Оллі і передає йому свій білет: „Д-р мед. Оллі Кренер, вул. Зелена 50. Приймає від 2—5 попол.“

Панок відійшов і затямив собі годину „від 2—5 пополудні“ разом з улицею Зеленою. Він дзвонить щодня до дверей своєї лікарки і щодня подиває чудову, новеньку ординаційну кімнату, що всміхається своїми стінами до пацієнтів. Мала вуличка має вже про що говорити. Нарешті зявився перший пацієнт у молодої лікарки! Деякі купці вже привітно їй усміхаються. Перемога першого успіху!

Одного дня замість поважного, елеґантного пацієнта із легко сивавими висками зявляється — листоноша. Оллі Кренер відчиняє нервово лист. Її перший пацієнт пише:

„ВПоважана Пані Доктор!

Я ходжу до Вас лікуватися вже два тижні. Мушу Вам признатися, що я був тільки перші три дні справді нездоровий, бо після цього мій біль, завдяки Вашій дбайливій опіці, щез зовсім. Пізніше я тільки прикидався пацієнтом. Я не міг відмовитися від щоденної півгодинної розмови з Вами. А тепер Ваш перший пацієнт просить Вас, щоб Ви згодилися стати його жінкою. Він кохає Вас дуже, як вказують на це ознаки добре відомої недуги. Не гнівайтеся, що він дозволяє собі прислати тут бонбоніерку, щоб осолодити Вам трохи Вашу гірку практику...“

й образки, що добре підходять під мистецький смак 3—7-літніх дітей.

Віршовані казки Марійки Підгірянки стануть дуже цінним методичним засобом у початковому навчанні письма та в інтелектуальному розвитку малих дітей. Цікаві рисунки розбуджують у дитини охоту пізнати зміст книжечки та письмом заохочують її пізнати штуку читання й писання.

Виховна вартість віршованих казок Підгірянки незаперечна. В „Брехуньку, гусці і лисиці" довідується дитина, що серед людей багато злоби, хитрощів та обману. Щоб не впасти їх жертвою, треба шукати вірних і чесних приятелів. — У „Юркові мандрівці" пізнає дитина перший раз рідний край, море, історію; в ній пробудяться перші патріотичні почування. Маленький читач навчиться, що нарід мусить шукати своєї сили на землі (армія), на морі (фльота) та в повітрі (летунство). — „Юрко, жмурко і хмурко" повчать дітей, що лінивому та недбайному нема місця в людському громадянстві. — Дивні пригоди „Кравчині Марусі" потверджують правду та ілюструють сучасну педагогічну тезу, що гармонійна праця спільноти веде до слави, щастя й добра окремих людей та народів.

Віршовані казочки Марійки Підгірянки, з огляду на їх мистецьку та педагогічно-виховну вартість повинні найтися в кожній родинній і громадській дитячій бібліотеці. Особливо повинні щедро з них користати виховниці дошкільних установ — дитячих садків і захоронок.

Ціна книжечок, багато й кольорово ілюстрованих, дуже приступна (по 50 сотиків за примірник.

Педагог

Переходи дорогу, куди ідуть тільки у прямовисній лінії, а не поперек!

ЖЕРТВИ ПАЛЕСТИНСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ.

У Єрусалимі померло 6-ох арабів зпоміж 7-ох, ранених у сутичці з поліцією

—о—

17 НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ ПЕРЕЛЕТІЛО КОРДОН ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

У відповідь на німецькі протести проти перелету чеських літаків понад кордоном, Чеська Телеграфічна Агенція повідомляє, що між 20. і 25. ц. м. 17 німецьких військових літаків перелетіло над чеською територією і 16 німецьких літаків, які перелетіли над чесько-німецьким кордоном. 25. ц. м. завважено німецький військовий літак над Пільзном (80 км. від чесько-німецького кордону). У комунікаті Чеської Телеграфічної Агенції подано всі місцевости, де помічено німецькі літаки, навіть типи машин і знаки на крилах.

— Чи моє серце б'ється живіше? — питає сама себе лікарка.

Вона сама приписує собі лік: кілька ґрамів холодного розуму з домашньої аптики. „А може краще взяти старшого сивого пана? Пані доктор! як вам не соромно? Таксамо як перший пацієнт мусить колись звявитися теж перше кохання".

Її пацієнт дістав від неї відповідь. Нарешті! Його ніжний погляд зупиняється довго на улюбленому письмі на коперті. Роздирає коперту: з неї випав малий клаптик паперу на землю. Що це таке? Рахунок — 14 лікарських оглядин 85 шилінґів.

Він зрозумів: у відповідь на його освідчини — рахунок.

Старший панок підійшов до дзеркала, щоб поглянути на себе. Боротися чи піддатися? Але дзеркало підбадьорило його і він усміхнувся.

В год. 2-ій пополудне він чекав знову у передпокою своєї лікарки. Д-р Оллі Кренер глянула на нього здивована:

— Я закінчила своє лікування. Ви зовсім здорові. Ваші нерви успокоїлися.

Пацієнт відповів із меланхолійним усміхом:

— З нервами вже добре, але я маю новий клопіт — серце. І я боюся, що його не зможу так легко успокоїти.

Лікарка чує, як його голос тремтить. Вона дивиться в його обличчя, зупиняється на високому виразистому чолі і глибоких розумних очах. Щойно тепер вона бачить перед собою не пацієнта, а мужчину. Вона забуває за всю свою медицину і починає відчувати, як звичайна жінка. Д-р Оллі Кренер стверджує, що вона поставила сама собі фальшиву діягнозу і написала собі фальшиву рецепту. Її серце б'ється.

Перекл. а. б.

МІЛІОН ДЛЯ ВИЛЬНА.

ЩАСТЯ ВСМІХНУЛОСЯ ДО БІДНИХ

Шістнацятий з черги, а перший після нового поділу льосів на пять частин, міліон золотих упав в останнім дні тягнення четвертої кляси сорок першої Клясової Льотерії на число 128215 у Вильні.

Нераз читаємо про труднощі, якими живе Виленщина, тому теж цей міліон буде мати зокрема спеціяльне значіння для місцевого господарства та причиниться у великій мірі до піднесення добробуту населення цієї частини окраїн. Повстануть нові варштати праці, які багатьом родинам безробітних запевнять змогу заробітку.

Не маємо ще докладних вісток щодо осіб, яких так щедро наділила Фортуна. Покищо відоме тільки, що це люди бідні, яким цей міліон принесе великі зміни в дотеперішньому способі їхнього життя. На пять осіб виграли три пані. Це знаменна ознака, бо теж підчас минулого тягнення пані тішилися спеціяльною ласкою долі.

Нині кожний з тих, що виграли має 150.000 золотих завдяки тому, що поділили льос на пять частин. Будучність належить до них, а теж до тих, які виграють у сорок другій Льотерії, яка саме пічнеться.

Треба тільки поспішитися і засобитися льосом до першої кляси, бо тягнення починається 22. червня ц. р.

—о—

Новий японський уряд.

70-ЛІТНІЙ ГЕНЕРАЛ УҐАКІ — МІНІСТРОМ ЗАКОРД. СПРАВ

Японський уряд перейшов реконструкцію після конференції прем'єра Коное з ґенералами Уґакі й Аракі та з дорадниками уряду. **Уступив міністр закорд. справ Гірота; на його місце іменовано генерала Уґаці, б. міністра війни і генер. ґубернатора Кореї.**

Сейшін Ікеда, б. губернатор Японського банку став міністром скарбу, торговлі та промислу. Ген. Аракі, б. міністр війни перебрав теку міністра освіти

НОВІ МІНІСТРИ.

Ген. Уґакі, теперішній міністр закорд. справ має 70 літ. Він був чотири рази міністром війни. Аракі, має тепер 61 літ, був 2 рази міністром війни. Новий міністр скарбу Ікеда має тепер 71 літ. Від 1937. р. є він ґубернатором Японського Банку. Студії покінчив в Америці

ЛІКВІДУЮТЬ КОНФЛІКТ У СПРАВІ ЧАКО.

Президенти Арґентини, Бразилії, Чіле, Перу й Уруґваю піднялися посередництва між Болівією та Параґваєм. Тепер през. Рузвельт звернувся до президентів Болівії і Параґваю зі закликом, щоб вони приняли мирові пропозиції в справі остаточного полагоднання конфлікту за Чако.

Ці пропозиції представила мин. четверга обом президентам спеціяльна комісія. Якби обі держави їх приняли, параґвайські війська малиб евакувати болівійську територію; більша частина Чако припалаб Параґваєві.

—о—

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО 2740 ГРОМАДСЬКИХ РАД У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

В найближчу неділю відбудуться вибори в 2740 громадах Чехословаччини, а саме: у 1660-ох чеських, 740 моравських і шлеських, 58-ох закарпатських і 22-ох словацьких

—о—

У КІЛЬКАДЕСЯТЬОХ СУДЕТСЬКИХ ГРОМАДАХ НЕ БУДЕ ГОЛОСУВАННЯ.

Генляйнівська преса подає довгий спис судетських громад, де не відбудуться взагалі вибори, бо там виставлено лиш по одній виборчій листі — зі судетсько-німецької партії.

Тільки освіта й виховання запевнять майбутність Народу. Тимто не жалуймо датків на освітньо-виховну працю „Просвіти"!

НОВИНКИ.

— **„ПІМ"** твердить, що холод і дощі будуть так довго, доки не замовите літнього убрання у **Дуфанця, Костюшка 1 а, І. пов.**

— **Ви невдоволені** з Ваших фото-світлин тільки тому, що відбитки та побільшення виконано якслід. Відповідно дібраний світлочутливий фотографічний матеріял та старанна робота дають часто неймовірні осяги. Звертайтеся з закупом фото-матеріялу до української крамниці Е-комп, Львів, Сикстуська 29.

— **Лиси,** пелеринки, краватки з футер направляє і поручає Юліян Глушевський, Львів, Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймає футра до перехову літом.

— **Преосв. Никита Будка,** єпископ-помічник львівський, виїздить 28. ц. м. на канонічну візитацію жидачівського і миколаївського деканату.

— **Преосвященний Йосафат виїхав до Відня.** З Перемишля повідомляють, що перемиський владика, Преосвященний Йосафат Коциловський виїхав до Відня на лікування. На двірці прощали владику Преосв. Лакота в асисті представників Капітули та представників світського громадянства. Преосв. Йосафат мав вигляд дуже схорованої людини. Як довго перебуватиме владика у Відні — невідомо. Це залежатиме від рішення віденських лікарів спеціялістів.

— **Матура в українській ґімназії у Станиславові.** Письменний іспит зрілости відбувся в днях 4.—9. травня, устний 17.—20. травня. До іспиту приступило 35 абітурієнтів. Репробовано при письменному іспиті 2 абітурієнтів, при устному теж 2. Відступило від устного 4 абітурієнтів. Іспит відбувся під проводом дир. ... Левицького. Патент зрілости дістали: ... Богдан, Чорнодоля Іван, Демчина Андрій, ... гоць Тарас, Геник-Березовський Кость, ... ген, Гродзицький Ярослав, Гроссберг ... Галібей Роман, Гук Володимир, Ковак ... Кузьмович Іван, Лесик Юрій, Мельник ... Осташ Василь, Петровський Василь, ... Михайло, Совяк Степан, Скоробогатий ... Скородинський Богдан, Шарко Богдан, ... рітко Тарас, Терлецький Ярослав, ... Трач Ярослав, Пиндус Омелян, ... Мирослав.

— **Іспит зрілости у приватній коедукаційній ґімназії Рідної Школи в Городенці** відбувся під проводом проф. д-ра Тисовського Олександра в днях 17.—20. травня. Здали іспит ... Барбадин Михайло, Гродецький Дмитро, ... Богдан Лев, Котелко Евдокія, Котелко ... Крижанівський Теодор, Лаврішко ... зевич Юліян, Никифорук Василь, ... ло, Озарук Іван, Павчак Володимир, ...

Марія, Цюрак Микола, Челяк Іван. До іспиту зрілости приступило 17 абітурієнтів та абітурієнток. При письменім іспиті репробований один абітурієнт, при устнім одна абітурієнтка.

— Чергові сходини С. У. А. відбудуться в суботу 28-го ц. м. в год. 19-ій у домівці Союзу, Костюшка 5 (Центробанк). Реферат виголосить м-р Петро Конох на тему: „Поняття зневаги в польському карному кодексі“.

— Українознавство в останніх пятьдесяти роках. У пятницю, 27. травня ц. р. відбувся в Українському Науковому Інституті в Берліні виклад проф. д-ра Зенона Кузелі п. н. „Українознавство в останніх пятьдесяти роках“.

— Град величини курячого яйця. Над Соколиками Гірними, коло Турки над Стриєм, пройшла велика буря з градом величини курячого яйця. Втрати в полях, спричинені бурею доходять до 16.000 золотих.

— Засудили невинно на досмертну вязницю. Ще в 1932-ому році суд присяжних у Золочеві засудив на кару досмертної вязниці Теофіля Сендигу під закидом убивства Михайла Лотовацького з Поттви, пов. Золочів. Сендига пробув у вязниці 6 літ, аж припадком виявилося, що того вбивства допустився Михайло Сендига, мешканець того самого села. Найвищий Суд у Варшаві велів відновити процес і звільнити Теофіля Сендигу з вязниці Чесного Хреста. Нова розправа відбудеться на другий місяць.

— Краєва хроніка. У селі Ляцькім п. Добровідь згоріла загорода Сари Левенталь — Міський урядовець з Городенки Антін Котлярчук відібрав собі життя. — На стації у Переворську залізничник Іван Мацюра згинув під льокомотивою.

— Людовці на авдієнції у президента Польщі. Дня 26. ц. м. президент Польщі приняв у Спалі на авдієнції членів „Стронництва Людового“ Яна Маденчика і Францішка Вуйціка. Польська преса пише, що авдієнція мала дуже щирий характер, що на ній торкнулися справ господарських, політичних та амнестії для берестейських вязнів і останнього хлопського страйку. Зокрема обговорила справу повороту голови людової партії Вітоса. У цій справі президент заявив, що якби Вітос вернувся до краю і підчинився вимогам права, то його справу полагодили би позитивно за кілька днів.

— Присуд на б. старосту. Львівський апеляційний суд видав присуд проти б. старости Вонси з Ярослава і товаришів; засуджених за надуживання. Вонсові підвищено кару з пів року на 1 рік; д-рові Гольцбергові знижено з 2-ох літ на пів року; урядовцеві Штравсові — з півтора на 1 рік; касіра Сівца увільнили.

— Львівська хроніка. Олена Кожушко (Корнильного 33) повідомила поліцію, що ще 22-го ц. м. вийшла з дому її сімнацятьлітня дочка Марія, учениця III-ої кляси гімназії і досі не вернулася. — Шіснацятьлітній син маляря, Михайла Дубаса (Боїмів 3) Тадей, друкарський робітник, вийшов з дому і не вернувся. Він виїхав мабуть до Гдині, щоб там вступити до морської служби. — В четвер передполуднем на вул. Гетьманській вантажне авто, яким їхав шофер Зайончковський, наїхало на провізоричний каналовий місток, який завалився і авто впало до каналу. Цей випадок спричинив перерву у трамваєвому русі, що тривала пів години. — Підчас похорону 5-літньої дівчинки її мати зімліла і впала до гробу. Коли її витягнули, вона дістала породові болі і небавом привела на світ неживу дитину. — Володимир Цеглинський станув перед судом за богохульство: він сказав, що Христос був комуністом. Розправу відложили, бо не прийшов головний свідок.

— Спростування помилки. У вчорашньому ч. „Діла“ (ч. 114), в статті „Програма ... “ на стор 3. наслідком друкарської помилки (пропущення слова „не“) вийшло речення поплутане. Речення це звучить: **Стверджено чейже в найбільш авторитетний спосіб, що Берлін у сучасному моменті не є зацікавлений у лянсуванні справи Сх. Галичини, бо в цей спосіб кинув би Варшаву в обняття Праги“.**

— Практична ощадність. З цього требаб витягнути висновок, що є теж ощадність непрактична. Дійсно так є, бо нераз буває ощадність на око. Найпрактичніше ощаджує Пані дому, коли скромними засобами потрапить приладити знаменитий обід. Буліонові кістки КНОРР це малий видаток, однак вони віддають знаменитгу послугу поправляючи смак ріжних страв. Тепер можна їх дістати в практичних господарських слоях, які мають 100 буліонових кісток КНОРР вже за ціну зол. 5.70. Практична Пані дому купуючи слій разом із 100 буліоновими кістками ощаджує на ціні зол. 0.50, а крім цього дістає гарний скляний слій зі щільним верхом; коли слій випорожнити, можна його ріжно вжити в домашнім господарстві, до цукру, кави, чаю, каші, тощо.

— Запір. Лікарські повагм висловлюються в признанням про успішне ділання природної гіркої води **„Францішка Йосифа“** також у людей у пізнішому віці.

—o—

МІН. БЕК У СТОКГОЛЬМІ.

Після офіційних візит мін. Бек звидів замок у Грінсгольмі опісля був на приняттях на ратуші та у польському посольстві у Стокгольмі. У пятницю мін. Бек відвідав 1. кінний полк королівської гвардії та відібрав дефіляду.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ 4:2 (3:2).

Низка традиційних ремісів перервалася, хоч підчас метчу все промовляло за тим, що ці змагання знову закінчаться, нерішеним вислідом. Україна вела вже 2:0 і Гасмонея вспіла вирівняти. Колиж Україна стрілила третього ґоля, тоді здавалося, що Гасмонея ось-ось вирівняє. Зокрема у другій половині, коли жидівська дружина осягнула завдяки дефензивній грі чорно-червоних сильну перевагу, вирівняння висіло на волоску. Тільки знаменита постава обох заложників Воробця й Мікльоша та Босого на воротах урятували нашу дружину перед стратою третіх воріт і перед вирівнянням.

Цей метч відбувся у просто фатальних атмосферичних умовинах, на розмоклім грищі, підчас дощу. Умовини до гри були куди гірші, як підчас недавнього метчу з Ярославом, всеж таки виявилося, що чорно-червоні вміють грати й на болоті, коли виявлять лиш трохи доброї волі й охоти.

Перша половина велася при легкій перевазі нашої дружини, якої напад грав у перших кільканацяти хвилинах зовсім добре. Та по здобутті воріт, напасники чорно-червоних уже не висилювались і хоч мали ще кілька добрих нагод підвищити вислід, спочили на лаврах. Щойно коли Гасмонея стрілила теж два ґолі, чорно-червоні знову повели завзяті наступи, які закінчилися здобуттям третіх воріт.

Майже цілу другу половину переважала Гасмонея, яка намагалася всіма силами вирівняти. По нашій дружині не видно було, щоб вона хотіла підвищити вислід і якщо перевагу Гасмонеї пояснювати дефензивною тактикою чорно-червоних, то ця тактика могла в наслідках стати погубна. Таку тактику можна оправдувати 10—15 хвилин перед кінцем, але 35 хв., чи навіть 45 хвилин дефензивної гри може легко принести катастрофу. Що воно так не сталося, можуть чорно-червоні завдячувати, як ми вже зазначували, знаменитій поставі оборонної трійки та подивугідній підворітній незарадности напасників Гасмонеї.

Крім оборонної трійки знаменито заграв у нашій дружині Скоцень II., який зробив цим разом прихильникам нашої дружини приємну несподіванку. Коби лиш працював ще далі над своєю рухливістю! Богурат, як завжди, працював за трьох, стартував до всіх мячів і виявився знову небезпечним та притомним стрільцем. Мікльош випав цим разом блідо. Також і Гошовський на лівім крилі не міг багато вдіяти, хоч показав кілька добрих бігів і доволі добрий центр. Тихоліз у першій частині грав ще сяк-так, у другій майже статистував (бо напад не переводив майже ніяких акцій). Поміч, як завжди, непевна, хоч при тім дуже амбітна і працьовита. Найліпший середущий Краєвський.

Гасмонея грала дуже добре у всіх лініях. Її напад здобував знаменито терен у полі, та під воротами не вмів рішитися на стріл.

Ворота для України здобув уже в 7. хв. Богурат, добиваючи гострий стріл Скоценя II., який відбився від поперечки, після гарної акції Тихоліз—Скоцень II. Другі ворота здобула Україна кілька хвилин пізніше за фавль Геніга, який таким чином спричинив небезпечний пробій Скоценя II. Виконавцем карного був Воробець. Треті ворота здобув гарним стрілом Богурат з подачі Тихоліза. Четверті ворота здобула Україна просто в останній хвилині другої половини, коли Бляг вийшов з воріт майже на середину гриша. Необставлений вислід Скоцень дістав зовсім несподівано мяч після рогу битого до України, минув у „чистім полі“ Бляга і здалека стріляв преспокійно до порожніх воріт.

Україна грала у складі: Босий, Воробець, Мікльош; Данів, Краєвський, Цимбала; Гошовський, Богурат Мікльош I., Скоцень II., Тихоліз.

Суддював п. Саварин. Видців, не зважаючи на фатальну погоду, зібралося к. 2.000.

ІНШІ ВИСЛІДИ О. Л

ЛЬВІВ: **Чорні—Польонія 2:0 (0:0).** Ворота для Чорних здобув Міґас. Суддював ред. Пшибильський.

ЛЬВІВ: **РКС—Корона 2:0 (1:0).** Ворота для РКС-у здобув Канда і Зуб з карного. Суддював п. Стшелецький.

ЛЬВІВ: **Чувай—II. Сокіл 2:0 (0:0).** Метч двох загрожених деградацією клюбів. Ворота для Чуваю здобут Фусек і Криськів. Суддя п. Білік.

СТРИЙ: **Погонь—Юнак 3:3 (2:3).** Незвичайно бурхливий метч, після якого симпатики Погоні напастували грачів Юнака і навпаки дрогобицькі глядачі, які приїхали спеціяльним поїздом, напастували стрийських грачів.

ЯРОСЛАВ: **Ярослав—Ресовія 2:1 (2:1).** Нерішений вислід краще ілюстрував би хід гри. Суддював п. Земан.

ЛЬВІВ: **Погонь I. Б.—Лехія.** Метч за мистецтво О. Л не відбувся, тому що суддя признав грище нездатним до гри.

ДЕРЖАВНА ЛІҐА.

ВАРШАВА: **Варшавянка—Погонь 2:0 (2:0).** Ворота для Варшавянки здобув Смочек і Барак. Погонь мала змогу вирівняти і переважала навіть у другій половині, одначе її напад заграв безнадійно.

ПОЗНАНЬ: **Варта—ЛКС. 6:2 (4:0)**

КРАКІВ: **Краковія—Польонія 3:2 (2:0)**

ВИЛЬНО: **Сьміґли—Висла 1:0 (0:0).**

ВЕЛ. ГАЙДУКИ: **Рух—АКС. 3:2 (3:1).**

В табелі веде Рух (10 т.) перед Варшавянкою (8 т.). Погонь займає 6 місце з 7 т. Два останні місця займають: Сьміґли 4 т. й Польонія 2 т.

УКРАЇНА — ЮНАК.

Сензаційний мистецький метч обох дружин відбудеться в неділю 29. ц. м. на грищі Погоні в год. 5.30 попол.

ЮНІОРИ.

Україна—II. Сокіл 6:0 (2:0). Висока перемога юніорів України, хоч вони грали в ослабленім складі.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

ПЕРЕМИШЛЬ: **Польна—Дністер 6:1 (4:0).** Товариський метч Дністра з Б-клясовою Польною закінчився високою програною самбірської дружини.

Театри.

Великий Театр:

Субота 28. 5. год. 3.30 попол. „У святоіванову ніч“, казка для дітей. Год. 8 веч. „Вояк королеви Мадаґаскару“.

Неділя 29. 5. год. 3.30 попол. „Вояк королеви Мадаґаскару“. Год. 8. веч. „Ірина мети“.

Театр Ріжнородностей:

Субота 28. 5. год. 8. веч. „Трамваєві принцеси“.

Неділя 29. 5. год. 3.30 попол. „Трамваєві принцеси“. Год. 8. веч. „Трамваєві принцеси“

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БЕРЕЖАНИ (в переїзді тільки три вистави):

28. 5. Орфей у пеклі.
29. 5. Лісова пісня.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЗАЛІЩИКИ:

28. 5. Пісня Веснику.
29. 5. Маруся Богуславка.

КІНА.

АПОЛЬО: „За заслоною“.
АТЛЯНТИК: „Лицарі пустині“.
БАЛТИК: „Володарка пущі“, „Король і хористка“.
ВАНДА: „Пропавший свідок“, „Королівство на ліліпутов“.
ҐРАЖИНА: „Невдячник“ із Даніелем.
ЕВРОПА: „Верес“ на осн. Родзевича.
КАСІНО: „Восьма жінка Синьоборода“.
КОПЕРНИК: „Інститутка“ (Д. Дарбін).
МАРУСЕНЬКА: „Без промаху“, „Під чужим прізвищем“.
МЕТРО: „Панове в циліндрах“, „Підводний човен ч. 9“.
МІРАЖ: „Шопен — співець волі“.
МУЗА: „Шеф розвідки“ із Конрадом Файтом.
ПАЛЯС: „Почалося невинно“ (Льоретта Йонг).
ПАКС: „Після бурі“ з Люізою Ульріх.
РАЙ: „Роберт і Бертрам або два злодії“.
РІАЛЬТО: „Я винувата“.

РОКСІ: „Капітан Тойльор“ (Гейрі Купер).
СВІТ: „Магічний ключ“ з Бор. Карлоффом, „В. 8. не причалив“.
СТИЛЕВЕ: „Мій пан чоловік“ і ревія.
ТОН: „Володарка джунглів“, „Поразка Білого Кобри“.
УТІХА: „Таємне промінння“ та ревія.
ХИМЕРА: „Гаспароне“ (Лео Слєзак).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Франція“ (Нормандія, Бретанія).

ФОТОПЛЯСТІКОН „Световід“ (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Австрія: Відень, Інсбрук, Зальцбург“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 28. травня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція, 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.40 Респіґі: „Фонтани Риму“ пл., 12.03 Полудн. авдиція, 13.45 Концерт бажань, 15.20 Радіотехн. актуалії, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Авд. для дітей з муз. ілюстр., 16.15 Від Олімпу до Вальгалі (Россіні, Белліні, Меркаданте, Маєрбер), сопран, баритон, хор, 16.50, 18.35 19.50 Актуальна гутірка, 17.50 Наша програма, 18.00 18.50 Спорт, 18.10 Орх. концерт, Фішлер бас, 18.35 Для села, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Авд. для дітей; „Ліси“ словно-муз. авд., 20.00 Раз — це мало, муз. спогади з травня; у перерві в год. 20.45 Веч. денник, 21.45 Свято фіз. виховання, 22.00 Орх. концерт, спів, 22.50 Ост. вістки, 23.00—23.30 Шлеська позитівка.

Неділя, 29. травня 1938.

7.15 Пісня, 7.20 Концерт дутої орх., 8.00 Ран. денник, 8.15 Для села: Хліб. Ґавотка, Музика з пл., Над чим будемо радити, 8.35 Львів здоровить, 8.40 Приготовмося до сіножосів, 8.50 Візьмім у свої руки торговлю худобою, 9.00 Із Міжнар. Евх. Конгресу в Будапешті, 10.30 Музика з пл., 11.30 Летунська виставка у Львові, 11.45 Культ. огляд, 11.50 Театр. огляд, 12.03 Концерт орх., 13.00 Книжки мого дитинства, літер. нарис Каден-Бандровського, 13.15 Музика орх., спів, два форт., 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, На приїзд літників, Нар. капеля; у перерві в год. 15.55 Здорова торговля на здоровій торговиці, 16.30 Театр Уяви: „Любі гості“ Ліпчинського, 17.00 Бетовенові твори, 17.30 Трансм. з життя, 18.00 „Привитання літа“ пісні, музика; у перерві коло год. 18.55 Хвилина бюра студій, 20.00 Програма на завтра, 20.05 „Львівська карта“ словно-муз. авд., 20.35 21.40 Спорт, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Веч. денник, 21.00 „Та йой“ вес. авд., 22.00 „Літній вечір“ муз. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05—23.55 Танк. музика з пл. вадає Варшава II.

Понеділок, 30. травня 1938

6.15—8.00 Раннішня авдиція, 8.10 Зачинаємо тиждень, 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: „Дім великий як світ“ гутірка для старших дітей, Музика з пл., 11.40 Від варстату до варстату, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Катиція для всіх, орх. концерт, 15.00 Біржа, 15.05 Господарські та суспіл. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 „Гоцки-кльоцки“ авд. для дітей, 15.30 Звукова гутірка: „Піквіків клюб“ Діккенса з муз. іл., 15.45 Госп. вістки, 16.00 Розр. концерт, 16.45 Цейльон, острів чаю та цвітів, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Львівські пера: Вірші, Дебіссі з гр. пл., Сальон. музика, орх., 17.55 „Гальо! — Позір!“, 18.00 21.50 22.00 Спорт, 18.10 Людомир Ружицький: Форт. квінтет ц-моль оп. 35, 18.50 Авд. про Акад. Легію, 19.20 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 Розр. концерт: орх., хор; у перерві „Пригода у дворі“ анекдота, 20.45 Веч. денник, 21.00 Техн. чернетка, 21.10 Танк. музика, 22.05 Веселий концерт бажань, 23.00 Останні вістки.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 28. травня 1938.

БЕРЛІН 15.20 Вес. вок. авдиція, 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Давні улюблені мельодії, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.00 Шопенівський концерт, 18.00 19.00 Циг. музика, 20.00 21.00 „Ісус Христос“ орат. Ліста, 21.45 22.00 Оперетові мельодії, ВІДЕНЬ 12.00 Орх. концерт, 19.10 Вок. авдиція, 19.45 20.00 21.00 „Циганський барон“ оп. Штравса, КОШИЦІ 14.05 18.55 Вістки, 18.00 Президент республики і Підк. Русь, монтаж, МІЛЯНО 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 „Міса Солемніс“ Бетовена, ПРАГА 18.20 Концерт нар. капелі, 19.20 Легка музика, 20.00 21.00 „Подув весни“ оп. Мерана, РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 Театр Уяви, 21.10 Кабарет, РИМ 19.40 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Масковий баль“ оп. Вердія, СОФІЯ 19.36 Спів.

Неділя, 29. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Вес. мельодії, орх., форт. дует, хор, сол., БУДАПЕШТ 12.30 Концерт оп. орх., 15.45 21.35 Циг. музика, 22.10 Військ. орх., ВІДЕНЬ 16.00 Вес. нар. музика, 18.20 Смичк. квартет а-моль ч. 2. Брамса, 20.00 21.00 „Кохання у травні“ розр. програма, КОШИЦІ 18.30 Підкарпаторуські пластуни прев. Белешеві, 18.45 Вістки, МІЛЯНО 17.00 18.00 19.45 Розр. мельодії, 21.00 22.00 23.00 „Масковий баль“ оп. Вердія, ПРАГА 17.05 Орх., хор, скрипка, 18.30 Словацька музика, 20.45 21.00 Іт.-чеський концерт, 21.15 Оп. музика, РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви: „Ів Обен“ ком. Вебера, 19.00 Легка музика, 19.30 Сценка, 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 „Романтичний карнавал“ симф. концерт, РИМ 15.30 18.00 „Міса Солемніс“ Бетовена, 20.35 Розр. музика, СОФІЯ 19.30 Скрипка, 20.00 Спів

Понеділок, 30. травня 1938.

БЕРЛІН 19.10 Бетовенові та Шубертові форт. твори, 20.00 21.00 „Севільський цирульник“ оп. Россінія, БУДАПЕШТ 20.00 21.00 22.00 Оп. орх., ВІДЕНЬ 15.30 Соната на віол. і форт. Пасторія, 19.25 20.00 21.00 „Сила долі“ оп. Вердія, КОПЕНГАГЕН 21.30 22.00 „Андрій Шеньє“ оп. Джордана (3. і 4. дія), КОШИЦІ 12.10 Господарський огляд, 18.00 Я. К. Тіл „Страконицький дудар“ пєса, відігр. члени нац. театру в Ужгороді, МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 Симф. концерт, 22.15 Розр. музика, ПРАГА 12.45 Орх. концерт 21.10 „Дозрівання“ симф. поема Сука, РИМ 17.15 Форт., 20.30 Розр. музика, 22.10 Віол.

Подяка.

Оцим складаю найщирішу подяку ВП. Паньству Марті та о. Осипові Стернюкам, ВП. Паньству Галині та О. Михайлові Нагірнякам, ВП. Паньству Евгенії та Д-рові Осипові Савенькам, ВП. Пані Лицишак-Гаписській та всьому Вельмишановному Вчительському Зборові в Перегінську — за Їхнє приязне, щире відношення та моральну підтримку в моїй двохразовій тяжкій недузі. Рівночасно гарячу подяку пересилаю ВП. Пані д-р Софії Девоссер із Станиславова та ВП. П. д-рові Осипові Савенькові з Перегінська — за Їх безкорисне дуже совісне та дбайливе лікування мене в недузі. Врешті щире спасибі складаю теж Прев. Сестрі Митрофані, Настоятельці Захоронки в Перегінську — за Її ніжний догляд в часі моєю підтає хвоби.

Михайлина Ставнича,
народна вчителька в Перегінську.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 27. травня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·45 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·50 зол.
1 кг. масла експорт. за вачет.	2·50 зол.
молоко	16—17 сот.
(яйця копа)	3·40—3·45 зол.

Тенденція на масло знижкова на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

ДИРЕКЦІЯ ЖІНОЧОЇ ҐІМНАЗІЇ Й ЛІЦЕЮ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ДЛЯ ДІВЧАТ у Перемишлі, вул. Татарська 6, приймає зголошення до вступних іспитів до загальноосвітньої ґімназії і гуманістичного та природничого та природничого ліцею до 10. червня ц. р. При ґімназії є зразково уладжений інтернат. 1156 1-3

Торговельний ліцей. Виділ Т-ва „Український Інститут для дівчат“ у Перемишлі, вул. Татарська 4, повідомляє, що поробив заходи в справі відкриття з початком шкільного року 1938-39 торговельного жіночого ліцею. Умовиною приняття до цього ліцею є скінчена 4-літня загально-освітня ґімназія. 1157 1-3

Звичайні Загальні Збори Міщ. Союзу Кредитового відбудуться в неділю 29. травня 1938. в год. 10. зранку в салях „Міщанського Брацтва“ Ринок 42. II. пов. 1155

Збірка переведена 8. травня ц. р. Філією Укр. Кр. Тов. Охорони Дітей і Опіки над Молоддю у Львові, на основі дозволу Староства Ґродського ч. Поль. Б. 4/34/Квест. дала суму 308.80 зол. Ці гроші призначив Виділ на молоко для найбідніших дітей. Заразом дякуємо всім Паням і Панам, що помогли нам при збірці. **Виділ.**

ПАНСІОНИ

ТРУСКАВЕЦЬ — першорядний пансіон „САНА“, гарно положений, поручає ясні кімнати з бальконами і здоровим удержанням. 1159 1-5

ПІДПРИЄМСТВА

СКЛЕП з добірною галянтерією і волічками в центрі міста **продам** з причин родинних за готівку коло 3.500 зол. Нефахівців запроваджу в деталі. Перемишль, Костюшка 7, „Мек-ва“. 1146 2-3

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ умебльованої кімнати, може бути і з обідом при українській родині для панночки. Зголошення „Діло“ під М. Б. 1152 1-5

ГАРНА КІМНАТА з лазничкою і окремим входом, з утриманням або без для урядовця. Байки 26/II. мешк. 6. 1160 1-3

КУПНО - ПРОДАЖ

ПРОДАМ пів камениці III. пов. при вул. Личаківській. Дохід 6- го з пів[illegible] камениці 818 зол. місячно. Зголошення тел. 212-11 1139 [illegible]

ШЛЯФРОКИ ЖІНОЧІ в модних фасонах і кольорах 5.75, піжами з поплін[illegible] поплеліни, пасмисті 8.90 — 9.50 — 11.[illegible] як теж усяке білля, жіноче і мужеське по незвичайно низьких цінах. „АСТРА“ Сикстуська 2. 1076 1-[illegible]

РОВЕРИ, мотовери, мотоцикли гуртово поручає Ігнаци Ромал. Ска з обм. [illegible] Львів, Леґіонів 27. Цінники на бажання даром. 1538 1-[illegible]

ВИПРАВИ кухонні комплетні, емалією зол. 65.—, алюмінієм 99.—, з мл[illegible] залізком і т. д. РЕНТШНЕР, Львів, Леґіонів 37. 972 [illegible]

РІЖНІ

ФРАНЦІШОК ҐЛЯСҐАЛЬ — упр. тех. дентист тепер Львів. Пасаж Гавсмана [illegible] 375 1-[illegible]

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську — [illegible] ємо на наймодніші бельські матеріали. Телефон 270-25. 1143 [illegible]

МАРКОВІ годинники як Омеґа, Докса, Льонжін, Шафгавзен і т. д. направить найкраще **ГУТЕРМАН, Сикстуська чотирнацять,** бо має оригінальні частини годинника. 1105 [illegible]

НОВООТВОРЕНА робітня кошдер переробляє КОВДРИ по 2.50. Ринок, Брама Андріольного. С. Дуб. 1162 1-3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.